

3. Skatteøkonomiske nøgletal

3.1 Indledning

Coronakrisens negative konsekvenser på den økonomiske aktivitet har generelt lagt et nedadgående pres på indtægterne fra en række skatter og afgifter. I det lys steg de samlede skatteindtægter yderst beskedent fra 2019 til 2020 – og vel at mærke kun på grund af engangsindtægterne i form af ekstra personsskatter knyttet til udbetalingen af indefrosne feriepenge i efteråret 2020. I 2021 – hvor dansk økonomi fortsat er påvirket af pandemien, og der også er engangsindtægter fra udbetalingen af indefrosne feriepenge – skønnes de samlede indtægter fra skatter og afgifter aktuelt at blive lidt lavere end i 2020. Både det faktiske og strukturelle skattetryk har udvist en vis faldende tendens henover de senere år. I et internationalt perspektiv har Danmark dog fortsat et forholdsvis højt skattetryk, *jf. afsnit 3.2.*

De offentlige udgifter bliver hovedsagligt finansieret via indtægter fra skatter og afgifter. Skatteopkrævningen har imidlertid ikke kun betydning for de offentlige finanser, men også for det samlede velstandsniveau, beskæftigelsen og borgernes privatøkonomi. I løbet af de seneste omtrent 25 år er der gennemført en lang række nedsættelser af skatten på arbejdsindkomst, *jf. afsnit 3.3.* Det har bidraget til, at *marginalskatten* – dvs. indkomstskaften af den sidst tjente krone – er blevet reduceret over hele indkomstskalaen. Siden årtusindskiftet er *marginalskatten* blevet nedbragt mere i Danmark end gennemsnittet for såvel EU-landene som OECD-landene. For både lavt- og gennemsnitsslønnede danskere er *marginalskatten* nu lavere end gennemsnittet i EU- og OECD-landene.

Samtidig er *gennemsnitsskatten* – dvs. indkomstskafternes andel af husholdningernes samlede indkomst – også reduceret betydeligt i Danmark over en længere årrække. Det har bidraget til, at *gennemsnitsskatten* for både lavt-, gennemsnits- og højtlønnede aktuelt er mærkbart lavere i Danmark end på EU-plan – og nogenlunde på niveau med OECD som helhed.

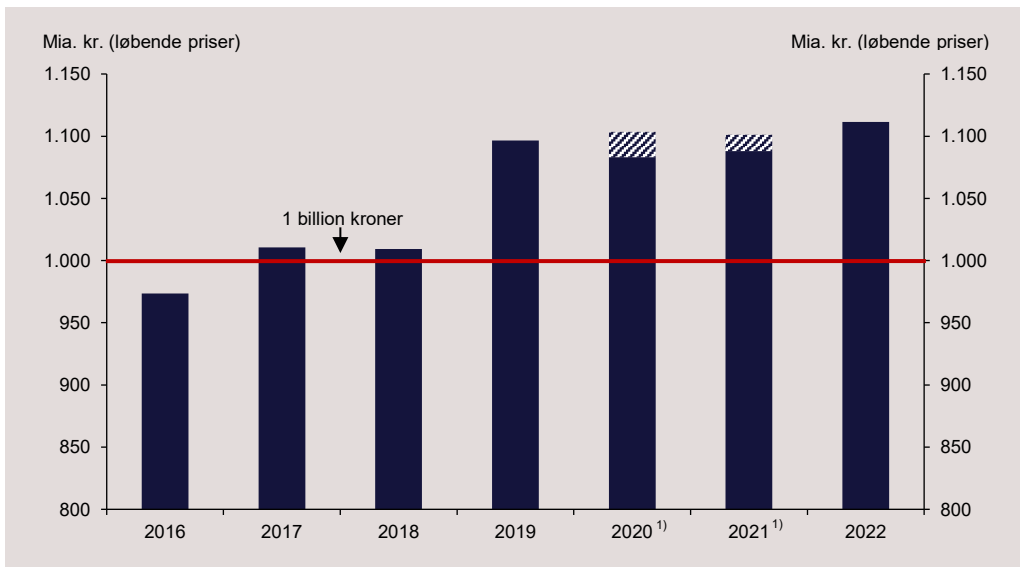
Ud over indkomstskafterne betaler danskerne også såkaldte *forbrugsskatter* i form af moms og diverse punkt-afgifter. Forbrugsskatter indebærer højere forbrugerpriser, der reducerer reallønnen og den reale disponible indkomst, dvs. den enkeltes og husholdningernes købekraft. På den måde virker forbrugsskatterne som en indirekte skat på arbejdsindkomsten. Når der i opgørelsen af *marginal- og gennemsnitsskatter* tages højde for forbrugsskatter, fås de *effektive marginal- og gennemsnitsskatter*. Sammenlignet med de fleste EU-lande er forbrugsskatterne relativt høje i Danmark. Når der fokuseres på de effektive *marginal- og gennemsnitsskatter*, ligger Danmark derfor lidt højere placeret i en international sammenligning, end hvis der udelukkende ses på de direkte *marginal- og gennemsnitsskatter*, *jf. afsnit 3.4.*

3.2 Udviklingen i skatteindtægterne og skattetrykket i Danmark

Indtægterne fra skatter og afgifter – opgjort i løbende priser – stiger normalt fra år til år i takt med den almindelige pris- og indkomstudvikling. Der kan dog være enkelte år, hvor de samlede skatteindtægter falder. Det hænger blandt andet sammen med, at indtægterne fra de fleste skatter og afgifter i en vis udstrækning er *konjunkturfølsomme*. Indtægterne svinger således typisk noget fra år til år afhængig af, om beskæftigelsen er høj eller lav, og om der er godt gang i det private forbrug og investeringerne eller ej. Der kan også være særlige forhold fx i form af engangsindtægter, der påvirker de samlede skatteindtægter i udvalgte år.

De samlede indtægter fra skatter og afgifter har udgjort mere end 1 billion kr. siden 2017, jf. figur 3.1. Det gælder også for 2020 og 2021, selvom coronapandemien i et vist omfang lægger en dæmper på skatteindtægterne i disse to år.

Figur 3.1. De samlede skatte- og afgiftsindtægter, 2016-2022

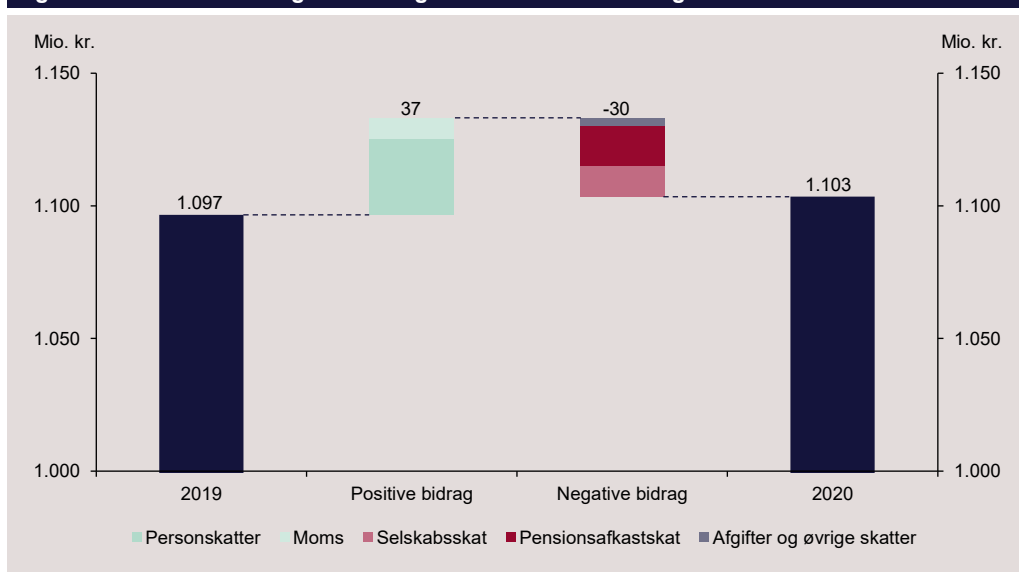
Anm.: De samlede skatteindtægter omfatter visse specifikke afgifter – primært i form af told – der opkræves på vegne af EU. Indtægterne fra disse EU-afgifter – som udgør 3-3¼ mia. kr. om året i den betragtede periode – indgår ikke de offentlige indtægter i Danmark og dermed heller ikke i opgørelsen af den offentlige saldo, men de indgår både i de samlede skatteindtægter og skattetrykket. 1) De skraverede felter i 2020 og 2021 viser de skønnede engangsindtægter fra personskatter (inkl. arbejdsmarkedsbidrag) afledt af udbetalingen af indefrosne feriepenge. Engangsindtægterne herfra skønnes for nuværende at udgøre ca. 20½ mia. kr. i 2020 og ca. 13¼ mia. kr. i 2021.

Kilde: Danmarks Statistik (nationalregnskabstal for 2016-2020) og *Økonomisk Redegørelse*, august 2021 (skøn for 2021-2022).

I 2020 er de samlede indtægter fra skatter og afgifter af Danmarks Statistik opgjort til godt 1.103 mia. kr., hvilket er ca. 7 mia. kr. mere end i 2019, hvor skatteindtægterne udgjorde knap 1.097 mia. kr., jf. figur 3.2.

Den beskedne forøgelse af de samlede skatteindtægter i 2020 drives primært af større indtægter fra personskatter. Når indtægterne fra personskatterne aktuelt ventes at have været knap 29 mia. kr. højere i 2020 end i 2019, så hænger det i vidt omfang sammen med engangsindtægter på ca. 20½ mia. kr. i forbindelse med udbetalingen af tre ugers indefrosne feriepenge. Herudover har hjælpepakkerne – herunder især lønkompensationen for lønmodtagere og selvstændige – været med til at holde hånden under husholdningernes indkomster, hvilket har afbødet det fald i personskatteindtægterne, der ellers ville være indtruffet. Uden de ekstra personskatteindtægter knyttet til feriepengeudbetalingen ville de samlede skatteindtægter være faldet med knap 14 mia. kr. i 2020.

Figur 3.2. Sammensætning af ændring i samlede skatteindtægter fra 2019 til 2020

Anm.: I 2019 udgjorde de samlede skatte- og afgiftsindtægter knap 1.097 mia. kr., mens de aktuelt er opgjort godt 1.101 mia. kr. i 2020. Figuren viser en dekomponering af den samlede forøgelse af skatte- og afgiftsindtægter på ca. 4½ mia. kr. fra 2019 til 2020. Kilde: Danmarks Statistik.

Højere momsindtægter på ca. 7¾ mia. kr. trækker isoleret set også i retning af højere skatteindtægter i 2020. Fremgangen i momsindtægterne i 2020 afspejler formentlig i et vist omfang, at danskerne som en konsekvens af internationale rejserestriktioner og nedlukning af udvalgte brancher har valgt at bruge flere penge på at købe momspligtige varer i Danmark – blandt andet understøttet af udbetalingen af indefrosne feriepenge i efteråret 2020. Samtidig har mærkbare stigninger i de private boliginvesteringer, det offentlige varekøb og de offentlige investeringer også bidraget til fremgangen i momsindtægterne i 2020.

Indtægterne fra pensionsafkastskatten er faldet markant med godt 15 mia. kr., hvilket er den væsentligste årsag til, at de samlede skatteindtægter kun er vokset beskedent fra 2019 til 2020, jf. figur 3.2. Indtægterne fra

pensionsafkastskatten faldt således fra godt 63 mia. kr. i 2019 (svarende til 2,7 pct. af BNP) til 48 mia. kr. i 2020 (svarende til 2,1 pct. af BNP), *jf. tabel 3.1*. For begge år er der i bund og grund tale om ganske høje indtægter, idet de såkaldte strukturelle indtægter fra pensionsafkastskatten skønnes at udgøre ca. 1,2 pct. af BNP. De faktiske indtægter fra pensionsafkastskatten kan imidlertid svinge ganske meget fra år til år, fordi de afhænger af udviklingen på de finansielle markeder og dermed påvirkes af udviklingen i aktiekurser og renter.

Som en konsekvens af coronakrisen er selskabernes overskud skrumpet noget ind. Det påvirker indtægterne fra selskabsskatten, der ventes at være reduceret fra forholdsvis høje 73 mia. kr. i 2019 (svarende til 3,1 pct. af BNP) til 61 mia. kr. i 2020 (svarende til 2,6 pct. af BNP), *jf. tabel 3.1*. Det bidrager således isoleret set til et fald i de samlede skatteindtægter på knap 12 mia. kr. i 2020, *jf. figur 3.2*.

Tabel 3.1. Skatteindtægternes sammensætning, 2016-2022

Mia. kr. (løbende priser)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Personlige indkomstskatter ¹⁾	518	538	551	572	601	605	610
Moms	199	209	218	223	230	240	246
Afgifter ²⁾	118	117	119	116	114	117	117
Selskabsskatter	60	71	62	73	61	63	65
Pensionsafkastskat	34	32	13	63	48	30	25
Øvrige skatter ³⁾	44	43	46	50	48	46	48
Samlede skatteindtægter	973	1.011	1.009	1.097	1.103	1.101	1.111
Bruttonationalprodukt (BNP)	2.108	2.193	2.253	2.318	2.330	2.436	2.530
Skattetryk (pct. af BNP)	46,2	46,1	44,8	47,3	47,4	45,2	43,9

1) Personlige indkomstskatter omfatter de statslige og kommunale indkomstskatter, ejendomsværdiskat, arbejdsmarkedsbidrag og andre personlige skatter (herunder afgift af kapitalpensionsordninger). I 2020 og 2021 er de personlige indkomstskatter påvirket af engangsindtægter afledt af udbetalingen af indefrosne feriepenge. Engangsindtægterne skønnes for nuværende at udgøre ca. 20½ mia. kr. i 2020 og ca. 13¼ mia. kr. i 2021.

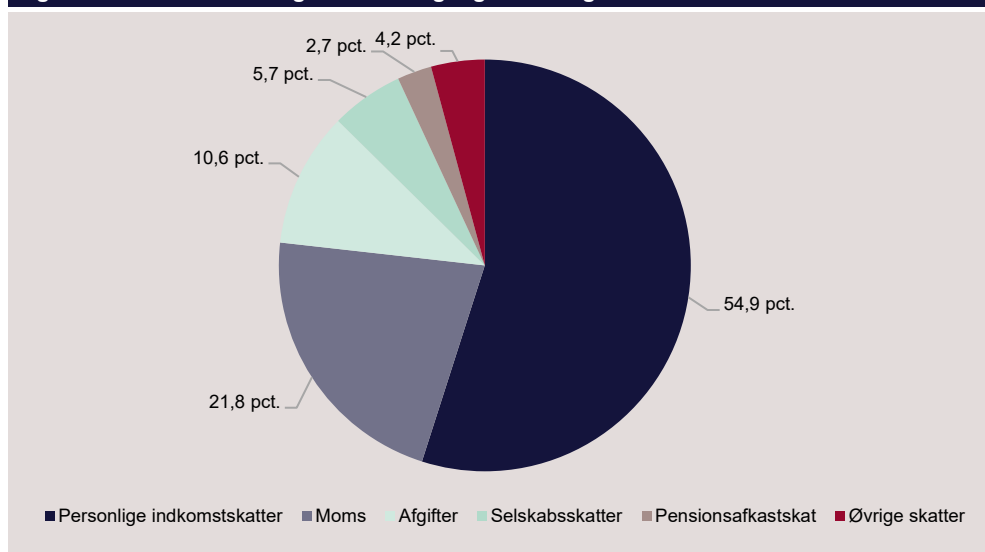
2) Afgifter omfatter blandt andet registreringsafgift, vægtafgift/grøn ejerafgift, diverse energiafgifter, afgifter på nydelsesmidler (fx øl, vin og tobak), tinglysningsafgift og løsumsafgift.

3) Øvrige skatter omfatter blandt andet grundskyld mv., arbejdsgivernes AER/AUB-bidrag, bo- og gaveafgift, medielicens samt obligatoriske pensionsbidrag for tjenestemænd mv.

Kilde: Danmarks Statistik (nationalregnskabstal for 2016-2020) og *Økonomisk Redegørelse*, august 2021 (skøn for 2021-2022).

Skattestrukturen i Danmark i 2021

I 2021 skønnes de samlede skatteindtægter aktuelt at blive ca. 1.101 mia. kr. De personlige indkomstskatter er med 605 mia. kr. i 2021 langt den største indtægtspost. Heraf skønnes ca. 13¼ mia. kr. dog at være engangsindtægter knyttet til udbetalingen af de resterende to ugers indefrosne feriepenge. Personskatterne omfatter blandt andet statslig bund- og topskat, kommuneskat, arbejdsmarkedsbidrag og ejendomsværdiskat. Personskatterne ventes således at udgøre et stykke over halvdelen af de samlede skatteindtægter i 2021, *jf. figur 3.3*.

Figur 3.3. Sammensætning af skatte- og afgiftsindtægter i 2021

Anm.: Se anmærkninger til tabel 3.1.

Kilde: Økonomisk Redegørelse, august 2021.

Med 240 mia. kr. er moms den næststørste indtægtspost i 2021. Det svarer til, at godt og vel hver femte skattekroner opkræves i form af moms. Den tredjestørste indtægtspost udgøres af de forskellige afgifter fx i form af registreringsafgift, tobaksafgift, elafgift og benzinafgift. Afgiftsindtægterne ventes at blive på ca. 117 mia. kr. i 2021 – eller godt en tiendedel af de samlede skatteindtægter, jf. figur 3.3.

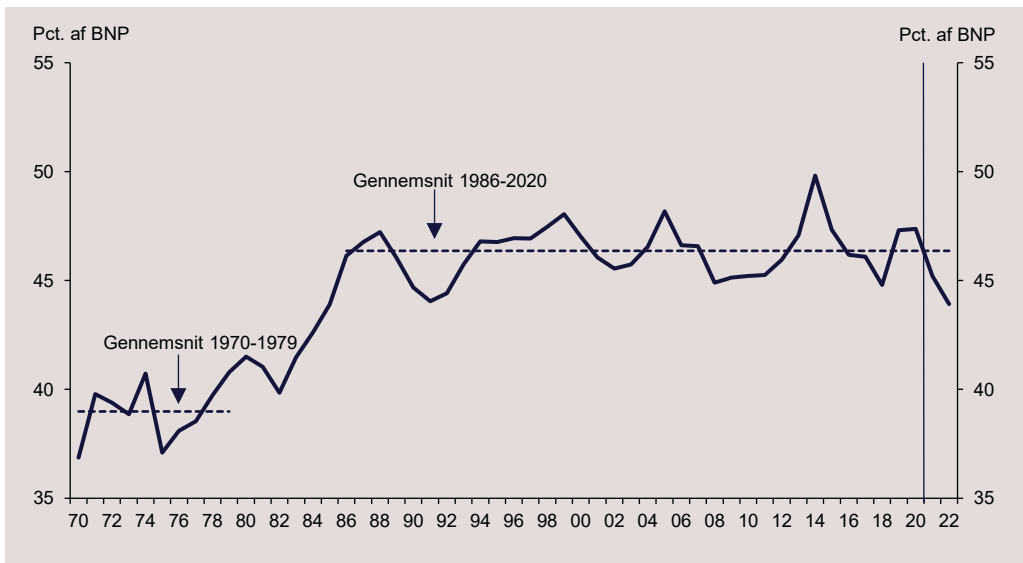
Selskabsskatten er med et skønnet provenu på ca. 63 mia. kr. i 2021 også en væsentlig indtægtskilde for det offentlige. Det samme gælder som udgangspunkt for den såkaldte pensionsafkastskat. Pensionsafkastskatten har som nævnt en tendens til at svinge ganske meget fra år til år, fordi indtægterne afhænger af udviklingen på de finansielle markeder. I 2019 var indtægterne fra pensionsafkastskatten fx meget høje med 63 mia. kr., mens indtægterne i 2021 ventes at blive mærkbart lavere på ca. 30 mia. kr., jf. tabel 3.1. Endelig skønnes indtægterne fra en række øvrige skatter – heriblandt kommunal grundskyld – at blive på i alt ca. 46 mia. kr. i 2021.

Skattetrykket i Danmark

Skatternes størrelse i forhold til den samlede samfundsøkonomi måles som oftest ved det såkaldte *skattetryk*. Skattetrykket har i flere årtier været en central størrelse i den skattepolitiske debat i Danmark. Skattetrykket er grundlæggende en simpel brøk, hvor tælleren omfatter de samlede indtægter fra skatter og afgifter i et givet år, mens nævneren udgøres af samfundsøkonomiens størrelse målt ved bruttonationalproduktet (BNP) opgjort i løbende priser – også kaldet nominelt BNP.

Set over en længere årrække steg det danske skattetryk fra i gennemsnit lidt under 40 pct. af BNP i 1970'erne til omtrent 46 pct. af BNP i anden halvdel af 1980'erne, jf. figur 3.4. Forøgelsen af skattetrykket henover midten af 1980'erne skal blandt andet ses i lyset af et behov for at konsolidere de offentlige finanser efter nogle år med meget store underskud, der toppede med knap 10 pct. af BNP i 1982. Fra midten af 1980'erne og frem har det danske skattetryk i store træk svinget omkring et gennemsnit på godt 46 pct. af BNP.

Figur 3.4. Udviklingen i skattetrykket siden 1970

Anm.: Figuren viser det målte skattetryk defineret som de samlede indtægter fra skatter og afgifter i pct. af BNP, hvor både skatteindtægter og BNP er opgjort i løbende priser. Det indebærer eksempelvis, at der ikke er taget højde for virkningen af mere skatte tekniske forhold såsom den såkaldte bruttoficering af sociale pensioner (folkepension og førtidspension) og kontanthjælp i 1994, der isoleret set øgede det målte skattetryk. Bruttoficeringen indebærer i bund og grund, at de nævnte ydelser blev gjort skattepligtige. På den anden side er der heller ikke taget højde for nettoficeringen af overførselsindkomsterne afledt af arbejdsmarkedsbidragets indførelse i 1994 og den efterfølgende indfasning af bidragsstatsens størrelse fra 5 til 8 pct. frem mod 1997, som isoleret set reducerede det målte skattetryk.

Kilde: Danmarks Statistik (nationalregnskabstal for 1970-2020) og *Økonomisk Redegørelse*, august 2021 (skøn for 2021-2022).

Med samlede skatteindtægter på ca. 1.097 mia. kr. i 2019 og et bruttonationalprodukt på 2.318 mia. kr. udgjorde skattetrykket 47,3 pct. af BNP i 2019, jf. tabel 3.1. I kølvandet på det økonomiske tilbageslag forårsaget af coronakrisen faldt realt BNP (dvs. opgjort i faste priser) med godt 2 pct. i 2020, mens nominelt BNP (dvs. opgjort i løbende priser) steg forholdsvis beskeden med 1/2 pct. I kombination med de lidt højere samlede skatteindtægter i 2020 er skattetrykket for dette år aktuelt opgjort til 47,4 pct. af BNP.

Indtægterne fra personskatter øges som nævnt ekstraordinært med ca. 20½ mia. kr. i 2020, svarende til 0,9 pct. af BNP, som følge af udbetalingen af tre ugers indefrosne feriepenge. Samtidig holder hjælpepakkerne omkring lønkomensation for lønmodtagere og selvstændige – navnlig i 2020, men også i 2021 om end i betydeligt mindre omfang – hånden under indkomsterne, som dermed ikke rammes lige så hårdt som BNP.

I 2021 skønnes skattetrykket aktuelt at falde til ca. 45 $\frac{1}{4}$ pct. af BNP. Det afspejler blandt andet, at udbetalingen af de resterende to ugers indefrosne feriepenge i 2021 – der som nævnt isoleret set ventes at øge indtægterne med ca. 13 $\frac{1}{4}$ mia. kr. i 2021, svarende til knap 0,6 pct. af BNP – indebærer færre ekstraordinære indtægter end udbetalingen af de første tre ugers feriepenge i 2020. Mærkbart lavere forventede indtægter fra pensionsafkastskatten i 2021 trækker isoleret set også i retning af et fald i skattetrykket fra 2020 til 2021.

I 2022 ventes for nuværende et skattetryk på knap 44 pct. af BNP. Faldet i skattetrykket fra 2021 til 2022 hænger først og fremmest sammen med bortfaldet af de ekstraordinære skatteindtægter knyttet til udbetalingen af indefrosne feriepenge. Lidt lavere forventede indtægter fra pensionsafkastskatten i 2022 end i 2021 trækker i samme retning.

Det samlede skattetryk kan give en grov indikation af det overordnede niveau for skattebelastningen i samfundet. Det er ikke desto mindre vigtigt at holde sig for øje, at udsvingene i det faktiske skattetryk fra år til år ikke er et velegnet mål for den økonomiske politiks bidrag til ændringer i skattebelastningen. Det hænger sammen med, at skattetrykket sagtens kan stige eller falde, selvom skattereglerne – fx de forskellige skatte- og afgiftssatser – ikke ændrer sig.

Udviklingen i de økonomiske konjunkturer er en væsentlig årsag til, at skattetrykket godt kan variere noget over tid. I perioder med høj økonomisk aktivitet – som typisk er karakteriseret ved høj og stigende beskæftigelse og mærkbar fremgang i det private forbrug – vil indtægterne fra en række skatter og afgifter ofte vokse hurtigere end (nominelt) BNP. Det vil alt andet lige medvirke til en slags automatisk stigning i skattetrykket, mens det omvendte kan være tilfældet i forbindelse med lavkonjunkturer. Indkomstskatter, moms, registreringsafgift og selskabsskat er eksempler på indtægtsposter, der i forskellig grad er konjunkturfølsomme.

Skatteindtægterne påvirkes også af en række andre forhold, der kan siges at være af midlertidig karakter, og som dermed kan få skattetrykket til at svinge en del fra år til år. Det drejer sig ikke mindst om de stærkt fluktuerende indtægter fra pensionsafkastskatten, der er afhængige af udviklingen i renter og aktiekurser.

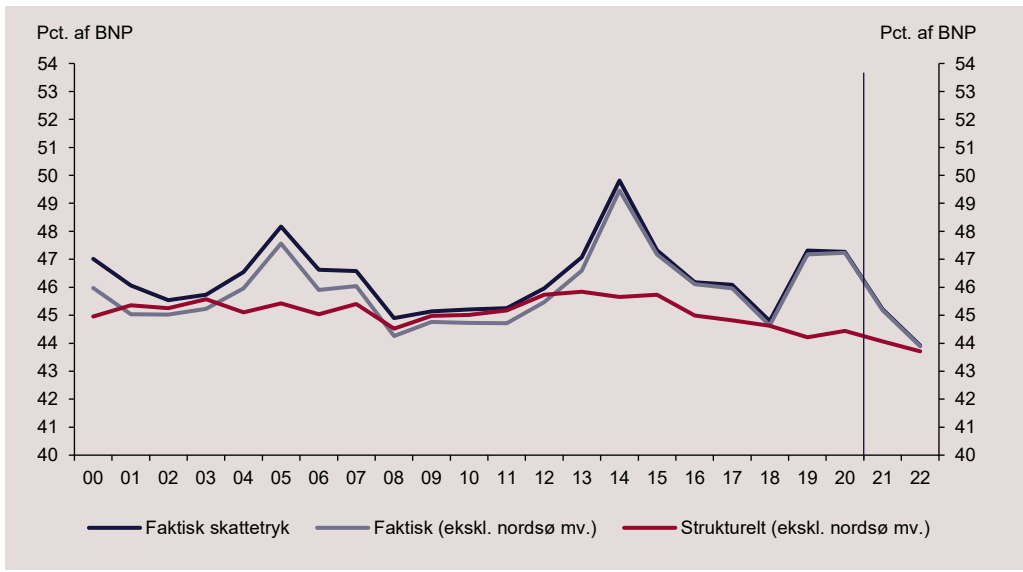
Desuden kan deciderede engangsforhold også påvirke skatterne i udvalgte år. Det gælder fx engangsindtægterne på ca. 1 pct. af BNP fra den særlige afgift på SP-udbetalingerne i 2009¹. Det gælder tillige de ekstraordinære indtægter i 2013-2015 fra omlægningen af kapitalpensionsordninger og midler i Lønmodtagernes Dyriftsfond, der indebar en fremrykning af beskatningen, som midlertidigt øgede indtægterne med i størrelsesordenen 1 $\frac{1}{2}$ pct. af BNP i 2013, 3 pct. af BNP i 2014 og 1 $\frac{1}{4}$ pct. af BNP i 2015. Et mere aktuelt eksempel er de forømtalte engangsindtægter på 0,9 pct. af BNP i 2020 og 0,6 pct. af BNP i 2021 knyttet til udbetalingen af indefrosne feriepenge.

¹ SP er en forkortelse for Den Særlige Pensionsopsparring, der blev indført i 1998 under navnet Den Midlertidige Pensionsopsparring. Disse pensionsbidrag blev indbetalt i perioden 1998-2003, hvorefter SP-ordningen blev suspenderet i 2004 og efterfølgende ophævet i 2009, så indestående kunne blive udbetalt.

Skattetrykket toppede i 2014, hvor det udgjorde knap 50 pct. af BNP. Det meget høje faktiske skattetryk i dette år hænger i vid udstrækning sammen med de førnævnte ekstraordinære indtægter fra omlægningen af kapitalpensionsordninger 3 pct. af BNP. Ikke mindst som følge af bortfaldet af disse betydelige, midlertidige (og fremrykkede) indtægter har det faktiske skattetryk udvist en vis faldende tendens i de senere år, jf. figur 3.4.

Det *strukturelle* skattetryk – dvs. det faktiske skattetryk korrigeret for både konjunktursituationen og andre midlertidige forhold – er en bedre, men ikke nødvendigvis perfekt indikator for, hvordan skattepolitikken påvirker skattebelastningen. Således lå det det strukturelle skattetryk nogenlunde fladt fra starten af 2000'erne og frem til midten af 2010'erne, selv om der i store dele af denne periode var skattestop, og der blev gennemført andre skattepolitiske tiltag, der havde til formål at reducere skatten på arbejde. Det strukturelle skattetryk har udvist en vis faldende tendens de senere år, jf. figur 3.5. Det afspejler blandt andet, at den førte skattepolitik isoleret set har trukket i retning af lavere skatte- og afgiftssatser.

Figur 3.5. Faktisk og strukturelt skattetryk, 2000-2022

Anm.: Der findes ikke en officiel opgørelse af det strukturelle skattetryk. Finansministeriet opgør dog et tilnærmet strukturelt skattetryk (ekskl. indtægter fra aktiviteter i Nordsøen, herunder selskabsskat af kulbrintevirksomhed). Finansministeriets opgørelse af det strukturelle skattetryk tager afsæt i de metoder, der bruges i beregningen af den strukturelle offentlige saldo. Det indebærer bl.a., at der korrigeres for udsving afledt af konjunktursituationen, engangsindtægter fra omlægning af kapitalpensionsordninger mv. i 2013-2015, engangsindtægter vedr. udbetaling af indefrosne feriepengemidler og midlertidige udsving i indtægterne fra pensionsafkastskatten mv. Det faktiske skattetryk er opgørt i pct. af faktisk BNP, men det strukturelle skattetryk er opgørt i pct. af strukturelt BNP. Kilde: Danmarks Statistik og Finansministeriet med afsæt i *Økonomisk Redegørelse*, august 2021.

Danmarks skattefyk er højt efter international målestok

Set i et internationalt perspektiv er niveauet for de samlede skatter og afgifter forholdsvis højt i Danmark. Det fremgår blandt andet af skattefykket på tværs af OECD-lande. Ifølge *OECD's opgørelse* var det danske skattefyk i 2019 det højeste blandt de 37 medlemslande, mens Frankrig havde det næsthøjeste skattefyk, jf. figur 3.6. I 2017 og 2018 var det omvendte tilfældet, idet Frankrig havde det højeste og Danmark det næsthøjeste skattefyk ifølge OECD. Ellers skal man helt tilbage til 2001 for at finde et år, hvor det danske skattefyk ikke var det højeste i OECD². Dengang var det Sverige, som havde et højere skattefyk end Danmark.

Figur 3.6. Danmarks skattefyk i internationalt perspektiv, 2019

Anm.: Der mangler data for Australien og Japan for 2019. For disse to lande fremgår skattefykket i 2018.
Kilde: OECD: Revenue Statistics 2020.

Sammenligninger af skattefykket på tværs af lande skal som udgangspunkt tolkes med betydelig forsigtighed, da skattefykket blandt andet påvirkes af en række tekniske og institutionelle forskelle mellem landene. To lande, der har nogenlunde ens skattebelastning, kan således godt have ret forskellige skattefyk alene af skattef tekniske og opgørelsmæssige årsager. Det kan fx afspejle, at overførselsindkomsterne i overvejende grad er skattepligtige (bruttoficerede) i det ene land og primært skattefrie (nettoficerede) i det andet land. Her er Danmark et eksempel på et land, hvor overførselsindkomsterne i vidt omfang er skattepligtige. Det trækker isoleret set i retning af et forholdsvis højt beregnet skattefyk³.

² Der er her valgt at se bort fra, at Island havde et ekstraordinært højt skattefyk på 50,8 pct. af BNP i 2016. Det høje islandske skattefyk i 2016 hænger sammen med engangsindtægter fra såkaldte stabilitetsbidrag (Stability Contributions) på knap 15½ pct. af BNP. Korrigeret for denne engangsindtægt udgjorde det islandske skattefyk ca. 35½ pct. af BNP i 2016, hvilket er mærkbart lavere end det danske skattefyk i 2016.

³ Skattefykket i et givet år kan desuden være påvirket af konjunkturelle og andre midlertidige forhold fx i form af engangsindtægter. Der kan således være en vis tendens til at skattefykket stiger i perioder med økonomisk fremgang, mens det omvendte er tilfældet i perioder med tilbagegang.

Forskelle i de beregnede skattetryk kan også afspejle, at det ene land i højere grad benytter sig af indirekte tilskud via skattemæssige fradragsmuligheder (såkaldte *skatteudgifter*, som reducerer det målte skattetryk), mens det andet land i stedet bruger direkte tilskud (som kategoriseres som offentlige udgifter og derfor øger det målte udgiftstryk). Den danske børne- og ungedydelse er et eksempel på et direkte tilskud, der i andre lande kan være udformet som et skattefradrag. Derudover vil to lande med ens skattebelastning, men som lægger forskellig vægt på henholdsvis direkte og indirekte skatter, også have forskellige målte skattetryk⁴.

Den internationale rangorden i forhold til skattestrykket afhænger desuden også af den konkrete opgørelsesmetode, som fx ikke er helt ens i OECD og EU (Eurostat)⁵. Ifølge *EU's opgørelse* havde Danmark i 2019 det næsthøjeste skattetryk blandt de nuværende 28 medlemslande. I EU's opgørelse var skattestrykket således højere i Frankrig end i Danmark i 2019, mens Danmark som nævnt ifølge OECD's opgørelse havde det højeste skattetryk og Frankrig det næsthøjeste.

På trods af udfordringerne knyttet til internationale sammenligninger af skattestrykket kan det under alle omstændigheder konstateres, at Danmark ligger i den høje ende med hensyn til skattebelastning. Det afspejler, at Danmark og de øvrige nordiske lande er udbyggede, skattefinansierede velfærdsstater. I Danmark har man fx valgt at lade en betydelig del af det individuelle forbrug – herunder sundhed, ældrepleje og børnepasning – være overvejende organiseret i den offentlige sektor. Samtidig tilvejebringes finansieringen heraf primært via generelle skatter og afgifter, mens brugerbetaling – fx i form af daginstitutionsbetaling – spiller en væsentligt mindre rolle. I mange andre lande er disse ydelser ofte helt eller i større omfang privat finansieret og udgør derfor ofte en del af det private forbrug.

3.3 Marginal- og gennemsnitsskatter i Danmark

I løbet af de seneste omtrent 25 år er der gennemført en lang række reformer og justeringer af personbeskatningen, som markant har reduceret skatten på arbejdsindkomst. Et af hovedmålene med skattereformerne har været at øge beskæftigelsen og dermed den samlede velstand i Danmark. Det centrale virkemiddel har været at øge den økonomiske tilskyndelse dels til at være i beskæftigelse i stedet for at være på offentlig forsørgelse, dels til at de allerede beskæftigede øger deres arbejdsindsats, fx ved at øge antallet af arbejdstimer.

Reformerne har bidraget til, at *marginalskatten* – dvs. skatten af den sidst tjente krone – er blevet reduceret over hele indkomstskaalen siden 1998, jf. figur 3.7. Reduktionen af marginalskatten på tværs af indkomster kan

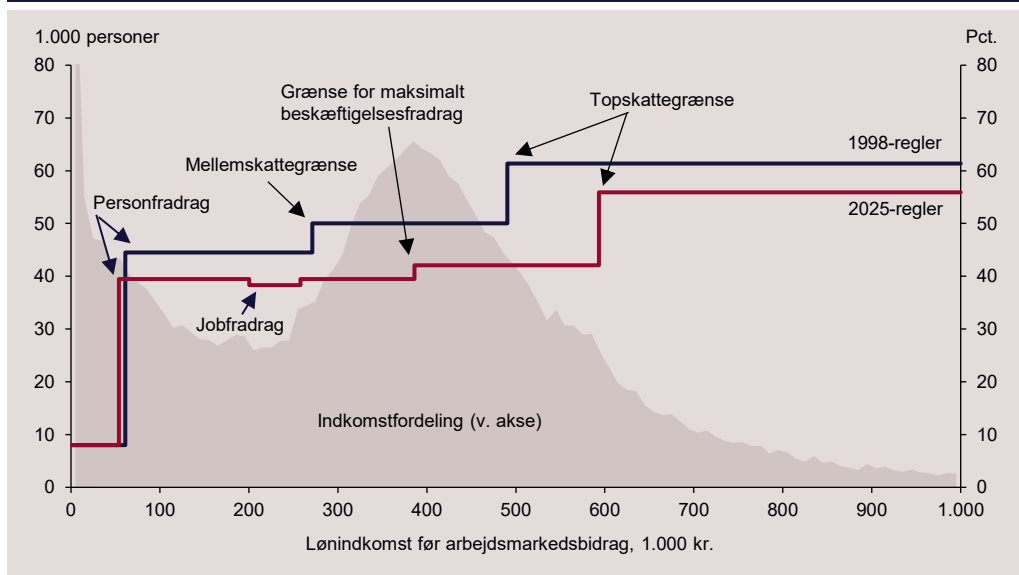
⁴ De direkte skatter omfatter fx personlige indkomstskatter, selskabsskatter og pensionsafkastskat. De indirekte skatter omfatter primært moms og diverse afgifter. Sidstnævnte indgår i bruttonationalproduktet (BNP), som opgøres til markedspriser. Det betyder, at moms og afgifter indgår både i nævneren og tælleren i skattestryksbrøken, hvilket ikke er tilfældet for de direkte skatter, som kun indgår i tælleren. Lande med høje indtægter fra moms og afgifter vil derfor alt andet lige have et lavere målt skattetryk end lande, hvor de indirekte skatters andel af de samlede skatteindtægter er mere begrænset.

⁵ Forskellen i det opgjorte skattetryk for Danmark ifølge henholdsvis OECD, EU og Danmarks Statistik er beskrevet både i den skatteøkonomiske analyse *Højt skattetryk i Danmark – men faldende tendens de senere år* (marts 2019) og i kapitel 1 i *Skatteøkonomisk Redegørelse 2018* (juni 2018), der begge kan findes på skm.dk. Der henvises desuden til *Skattestrykket i internationalt perspektiv*, der også kan findes på skm.dk.

især tilskrives nedsættelsen af bundskatten (inkl. sundhedsbidraget)⁶, indførelsen af beskæftigelsesfradraget, afskaffelsen af mellemskatten og forhøjelsen af topskattegrænsen, jf. *appendiks 3.A*, der indeholder en oversigt over reformer og justeringer af personbeskatningen siden 1994.

Alle beskæftigede betaler som udgangspunkt arbejdsmarkedsbidrag på 8 pct., som har været uændret i hele den betragtede periode, jf. den nederste venstre del af kurverne i figur 3.7.

Figur 3.7. Marginalskatter for beskæftigede, 1998 og 2025

Anm.: Figuren viser marginalskatten (ekskl. kirkeskat) for en ugift lønmodtager uden børn bosat i en kommune med gennemsnitlig kommuneskatteprocent under henholdsvis 1998-regler og 2025-regler. Opgørelsen er ekskl. kirkeskat, som ikke kategoriseres som en skat i nationalregnskabet, idet der er tale om et frivilligt bidrag. 1998-reglerne afspejler den fuldt indfasede 1994-skattereform. 2025-reglerne afspejler den fuldt indfasede 2012-skattereform, dog med en række efterfølgende ændringer og tilføjelser, herunder virkningerne af Skatteaftale 2018 og de fuldt indfasede aftaler om afskaffelse af PSO-afgift og omlægning af medicinelicensen, jf. *appendiks 3.A*. Aftrapningen af grøn check indgår ikke, idet denne i nationalregnskabet henregnes til overførselsindkomsterne. Alle indkomstgrænser er opgjort i 2021-niveau. Figuren viser desuden fordelingen af arbejdsindkomsten før arbejdsmarkedsbidrag for beskæftigede personer mellem 18 og 65 år uden udenlandsk indkomst i 2018 fremskrevet til 2021-niveau. Personer er defineret som beskæftigede, hvis de har betalt arbejdsmarkedsbidrag en del af eller hele året.
Kilde: Skatteministeriet.

Marginalskatten for beskæftigede bundskatteydere – dvs. personer på det laveste progressionstrin i skattesystemet, som hverken betaler mellemskat (indtil denne blev afskaffet) eller topskat – er reduceret fra ca. 44½ pct. i 1998 til ca. 39½ pct. i 2025 (når skattereformerne fra 2012 og 2018 mv. er fuldt indfaset). Det afspejler primært nedsættelsen af bundskattesatsen med 2,5 pct.-point i forbindelse med *Pinsepakken* (juni 1998) og yderligere 1,5 pct.-point i medfør af *Forårspakke 2.0* (marts 2009) samt indførelsen og de senere forhøjelser af beskæftigelsesfradraget.

⁶ Bundskatten forhøjedes med 1 pct.-point årligt i perioden 2012-19 samtidig med den gradvise udfasning af sundhedsbidraget på 8 pct. (der blev indført med kommunalreformen fra 2007 som erstatning for den tidligere amtskommunale skat).

For beskæftigede med indkomster mellem ca. 271.000 og 490.000 kr. (opgjort i 2021-niveau) – som tidligere betalte mellemskat, men ikke topskat – er marginals-katten reduceret med 8-10½ pct.-point siden 1998. Det afspejler – udover de ovennævnte ændringer – de gradvise forhøjelser af mellemskattegrænsen og afskaffelsen heraf fra og med 2010 som led i *Forårspakke 2.0* (marts 2009). Beskæftigede med indkomster mellem ca. 490.000 og 592.000 kr. har fået reduceret marginals-katten med godt 19 pct.-point, hvilket udover de ovennævnte ændringer afspejler forhøjelserne af topskattegrænsen i forbindelse med *Forårspakke 2.0* (marts 2009) og *2012-skattereformen* (juni 2012).

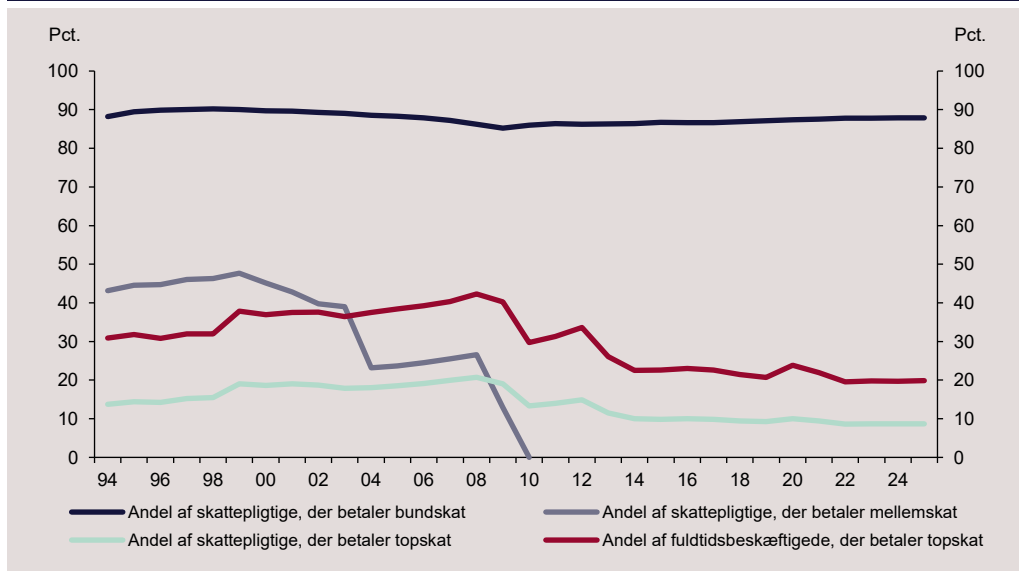
For topskatteydere – dvs. personer på det højeste progressionstrin i skattesystemet, *jf. den øverste højre del af kurverne i figur 3.7.* – er marginals-katten reduceret fra ca. 61½ pct. i 1998 til ca. 56 pct. (opgjort ekskl. kirkeskat og med en gennemsnitlig kommuneskatteprocent) fra og med 2010 (som følge af *Forårspakke 2.0*).

Alle, der arbejder i Danmark – eller er over 15 år gamle – er i udgangspunktet skattepligtige. Andelen af skattepligtige, der (mindst) betaler bundskat – hvilket i store træk omfatter personer med en indkomst højere end personfradraget – har gennem en længere årrække ligget nogenlunde stabilt på omkring 90 pct., *jf. den mørkeblå kurve i figur 3.8.* Stigningen siden 1994 i antallet af personer, der betaler bundskat, *jf. tabel 3.2 nedenfor,* afspejler således primært stigningen i det samlede antal indbyggere – og dermed antal skattepligtige – i perioden.

I forbindelse med 1994-skattereformen blev der indført en såkaldt mellemskat. Som følge af de efterfølgende skattereformer blev indkomstgrænsen for mellemskatten løbende forhøjet i løbet af 00'erne, indtil mellemskatten helt blev afskaffet fra og med 2010 som led i *Forårspakke 2.0* (marts 2009). I takt med forhøjelsen af indkomstgrænsen faldt andelen af skattepligtige, som betalte mellemskat således fra omkring halvdelen i slutningen af 90'erne – svarende til over 2 mio. skatteydere – til godt hver fjerde i 2009 (før afskaffelsen i 2010), *jf. den grå kurve i figur 3.8.*

Forhøjelserne af topskattegrænsen som led i *Forårspakke 2.0* (marts 2009) og *2012-skattereformen* (juni 2012) har tilsvarende ført til en reduktion i andelen af skattepligtige, som betaler topskat. I 2008 var det således godt 20 pct. af de skattepligtige, der betalte topskat, mens det aktuelt er under 10 pct., *jf. den lyseblå kurve i figur 3.8.*

Figur 3.8. Udviklingen i andel bund-, mellem- og topskatteydere, 1994-2025

Anm.: Den røde kurve viser andelen af *fuldtidsbeskæftigede*, der betaler topskat, mens de øvrige kurver viser andelen af *samtlig skattepligtige*, der betaler henholdsvis bundskat, mellemskat og topskat. Antallet af skattepligtige for 2013 er nedjusteret, idet ca. 117.000 personer under 18 år ved en fejl fik udsendt årsopgørelser. Antallet af topskatteydere øges midlertidigt i 2020 og 2021 – forudsat at alle fastlønnede får udbetalt deres indefrosne feriepenge. Da udbetalingen af de indefrosne feriepenge er frivillig, må det dog forventes, at antallet af topskatteydere i 2020 og 2021 er overkantsskøn.

Kilde: For perioden 1994-2019 er antal bund-, mellem- og topskatteydere samt antal skattepligtige baseret på udtræk fra Skattestyrelsens systemer. Tal for perioden 2020-2025 er baseret på lovmodelberegninger på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen. Der er anvendt 2018-data fremskrevet til 2022-niveau med afsæt i forudsætningerne i *Økonomisk Redegørelse*, august 2021. Antal fuldtidsbeskæftigede og fuldtidsbeskæftigede topskatteydere er baseret på lovmodelberegninger for årene 1994-2025.

I 2008 rundede antallet af topskatteydere 1 mio. personer, mens antallet efterfølgende er omtrent halveret, jf. tabel 3.2. Antallet af topskatteydere øges midlertidigt i 2020 og i mindre grad i 2021 som følge af muligheden for udbetaling af indefrosne feriepenge i disse år⁷. I 2022 skønnes antallet af topskatteydere reduceret til knap 450.000 personer, hvilket svarer til godt 8½ pct. af de skattepligtige. Frem mod 2025 skønnes antallet af topskatteydere – med nogen usikkerhed – at stige svagt til knap 460.000 personer, mens andelen af skattepligtige, der betaler topskat, skønnes at være omtrent uændret. Den fremadrettede, skønnede forøgelse af antallet af topskatteydere afspejler hovedsageligt, at arbejdsstyrken forventes at stige som følge af forhøjelsen af folkepensionsalderen fra 65 til 67 år.

⁷ Som tidligere nævnt har der været mulighed for udbetaling af tre ugers indefrosne feriepenge i 2020 og to uger i 2021.

Tabel 3.2. Antal skattepligtige, bund-, mellem- og topskatteydere, 1994-2025

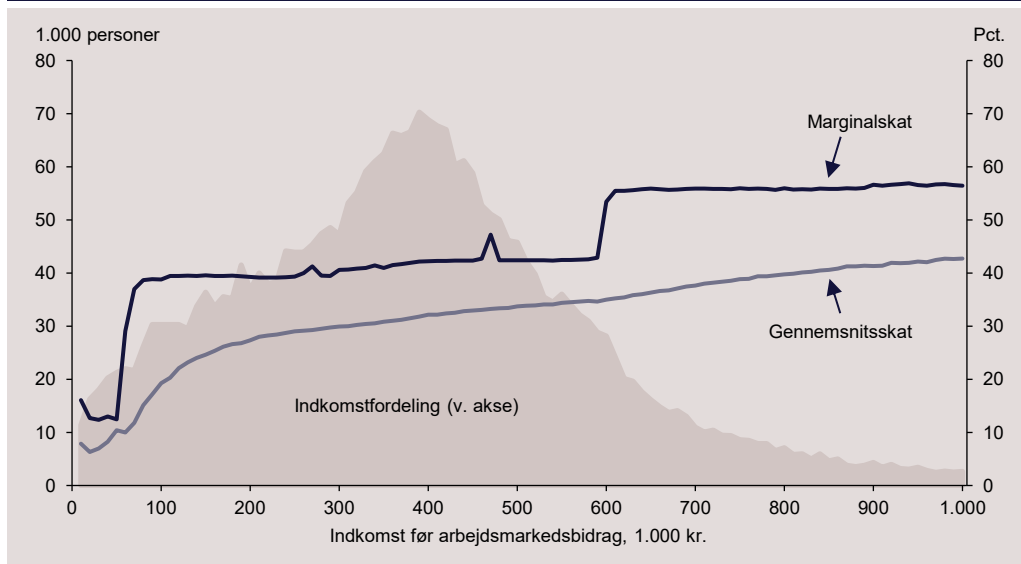
	Antal skattepligtige	Antal bundskatteydere	Antal mellemkatteydere	Antal topskatteydere	Antal fuldtidsbeskæftigede topskatteydere
	<i>1.000 personer</i>				
1994	4.493	3.964	1.939	616	522
2000	4.553	4.083	2.054	848	701
2008	4.835	4.170	1.286	1.002	793
2010	4.862	4.180	-	648	529
2012	4.922	4.246	-	732	594
2015	5.045	4.375	-	495	402
2019	5.182	4.516	-	481	387
2020	5.164	4.513	-	518	437
2021	5.186	4.539	-	487	409
2022	5.213	4.576	-	449	373
2025	5.278	4.640	-	459	380

Anm.: I *appendiks 3B* fremgår tal for hvert enkelt år i perioden 1994-2025. Se i øvrigt anmærkning til figur 3.8.
Kilde: Se kilde til *figur 3.8*.

Andelen, som betaler topskat, er væsentligt større blandt *fuldtidsbeskæftigede* end blandt alle skattepligtige, idet gennemsnitsindkomsten er mærkbart højere blandt de fuldtidsbeskæftigede. Andelen af fuldtidsbeskæftigede, som betaler topskat, steg fra ca. 30 pct. i 1994 til et stykke over 40 pct. i slutningen af 00'erne, men er efterfølgende reduceret til de nuværende ca. 20 pct. som følge af de omtalte forhøjelser af topskattegrænsen, *jf. den røde kurve i figur 3.8*.

Mens marginals-katten som nævnt angiver skatten af den sidst tjente krone, så er *gennemsnitsskatten* et mål for, hvor stor en andel indkomstskatterne udgør af den samlede indkomst. Både marginals-katten og gennemsnitsskatten er overordnet set stigende med indkomsten, *jf. henholdsvis den mørkeblå og den grå kurve i figur 3.9*.

Gennemsnitsskatten er imidlertid generelt lavere end marginals-katten og vokser mere gradvist med indkomsten end marginals-katten. Det afspejler, at skattesystemet er *progressivt*, blandt andet i kraft af personfradraget og topskatten, som i øvrigt begge får den mørkeblå marginals-kattekurve til at foretage nogle niveauskift. Der til kommer, at gennemsnitsskatten for den enkelte afhænger af en række skattefradrag, herunder fx rentefradrag og befordringsfradrag mv., som kan variere betydeligt fra person til person.

Figur 3.9. Marginal- og gennemsnitsskatter for beskæftigede i 2021

Anm: Opgørelsen omfatter beskæftigede personer mellem 18 og 65 år udenlandsk indkomst i 2018 fremskrevet til 2021-niveau. Personer er defineret som beskæftigede, hvis de har betalt arbejdsmarkedsbidrag en del af eller hele året. Marginalskatten er opgjort som den samlede ændring i familiens skattebetaling ved en indkomstfremgang på 100 kr. for den enkelte person, hvor en evt. ægtefælles indkomst holdes uændret. I marginalskatten indgår bidrag fra kirkeskatten samt aftrapning af grøn check og børne- ugedydelse, selvom disse ikke formelt er skatter i nationalregnskabsmæssig forstand. Gennemsnitsskatten er opgjort som skattebetalingens andel af bruttoindkomsten, defineret som personlig indkomst tillagt arbejdsmarkedsbidrag og positiv kapitalindkomst, men opgjort eksklusive pensionsindbetalinger. I beregningen af gennemsnitsskatten indgår alle ligningsmæssige fradrag, herunder rentefradrag, men ikke kirkeskat, grøn check eller børne- og ungedydelse. Figuren viser desuden indkomstfordelingen. Det bemærkes, at denne adskiller sig fra indkomstfordelingen i figur 3.7, der kun omfatter arbejdsindkomst, mens indkomstfordelingen i figur 3.9 også omfatter overførselsindkomster, som fx dagpenge og SU.

Kilde: Lovmodelberegninger baseret på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen. Der er anvendt 2018-data fremskrevet til 2021-niveau med forudsætningerne i *Økonomisk Redegørelse*, december 2020. Beregningerne tager afsæt i 2021-regler.

De faktiske marginalskatter for beskæftigede i 2021, jf. den mørkeblå kurve i figur 3.9, afspejler i høj grad de formelle, såkaldte skalamarginalskatter, der for 1998 og 2025 er illustreret i figur 3.7. I beregningen af de faktiske marginalskatter indgår dog blandt andet også virkningen af kirkeskat (for medlemmer af folkekirken) samt bidrag fra indkomstaftapning af den grønne check (hvilket i figur 3.9 kan ses som den lille "pukkel" ved et indkomstniveau på ca. 470.000 kr.) samt af børne- og ungedydelse (hvilket kan ses om en lille forhøjelse af marginalskattekurven ved et indkomstniveau omkring 900.000 kr.).

For personer med relativt lave indkomster, hvilket typisk omfatter personer med deltidsarbejde og studerende, har personfradraget på ca. 50.800 kr. i 2021 (opgjort før arbejdsmarkedsbidrag) relativt stor betydning for gennemsnitsskatten⁸. For personer med en indkomst på fx 100.000 kr. udgør gennemsnitsskatten således ca. 19 pct., mens marginalskatten udgør knap 40 pct.

⁸ Personfradraget for alle, som er fyldt 18 år, udgør 46.700 kr. i 2021. Personfradraget er i personskatteloven opgjort efter arbejdsmarkedsbidrag på 8 pct. Det svarer til, at personfradraget før arbejdsmarkedsbidrag udgør $46.700 / (1 - 0,08) = 50.800$ kr.

Mange beskæftigede har indkomster i intervallet fra ca. 300.000 til ca. 450.000 kr., jf. det grå "bjerg" i figur 3.9. I dette indkomstinterval udgør gennemsnitsskatten ca. 30-33 pct., mens marginalskatten udgør ca. 41-43 pct. For topskatteydere, dvs. personer med en arbejdsindkomst (før arbejdsmarkedsbidrag) på over ca. 592.200 kr. i 2021⁹, vokser marginalskatten til 54-56 pct., men langt hovedparten af de beskæftigede har en gennemsnitsskat under 40 pct.

Den økonomiske tilskyndelse blandt allerede beskæftigede til at yde en ekstra indsats afhænger af marginalskatten, idet marginalskatten bestemmer lønnen efter skat ved en ekstra arbejdstime. En reduktion af marginalskatten vil øge gevinsten ved en ekstra arbejdstime, hvilket isoleret set trækker i retning af at øge antallet af arbejdstimer. Tilsvarende vil der være en økonomisk tilskyndelse til at være i beskæftigelse frem for at være på overførselsindkomst ved en reduktion af gennemsnitsskatten for beskæftigede i forhold til gennemsnitsskatten for overførselsmodtagere.

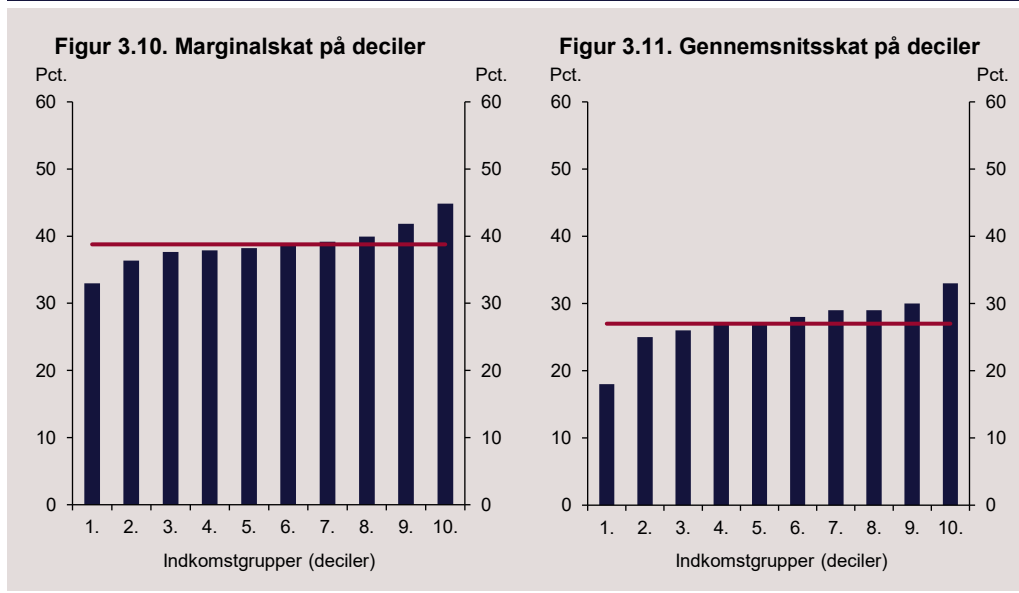
Fordelingen af indkomstskatterne set i forhold til befolkningens indkomster kan også anskueliggøres ved at fokusere på marginal- og gennemsnitsskatterne fordelt på indkomstdeciler, dvs. hvor hele befolkningen er ind delt i 10 lige store grupper efter stigende disponibel indkomst, jf. figur 3.10 og 3.11. Indkomstdecilerne er opgjort med udgangspunkt i såkaldt *familieækvivalerede* indkomster, dvs. hvor hver person i familien tildeles den samme andel af familens samlede indkomst (under hensyntagen til stordriftsfordele). Opgørelsen er derfor ikke helt sammenlignelig med de tidligere figurer, som viser sammenhængen mellem den *individuelle* indkomst og den individuelle skattebetaling.

Den gennemsnitlige marginalskat for alle skattepligtige under ét udgør knap 39 pct., jf. den røde linje i figur 3.10, mens den gennemsnitlige marginalskat er mindre i bunden af indkomstfordelingen og højere i toppen af indkomstfordelingen. Tilsvarende udgør gennemsnitsskatten for alle skattepligtige under ét ca. 27 pct., jf. den røde linje i figur 3.11, men er mærkbart lavere for personerne i 1. indkomstdecil og noget højere for personerne i de øveste indkomstdeciler.

⁹ Topskattegrænsen udgør 544.800 kr. i 2021. Topskattegrænsen er i personskatteloven opgjort efter arbejdsmarkedsbidrag på 8 pct. Det svarer til, at topskattegrænsen før arbejdsmarkedsbidrag udgør $544.800 / (1 - 0,08) = 592.200$.

Marginalskat og gennemsnitsskat i 2021 fordelt på indkomstdeciler

Anm: Inddelingen af befolkningen på indkomstdeciler er foretaget med udgangspunkt i den ækvivalerede disponible indkomst, blandt andet under hensyntagen til stordriftsfordele i familien. Den gennemsnitlige marginalskat i 10. indkomstdecil er derfor noget lavere end marginalskatten for topskattedere, fordi 10 indkomstdecil også omfatter familiemedlemmer, som ikke selv betaler topskat. Se i øvrigt anmærkning til figur 3.9.

Kilde: Lovmodelberegninger baseret på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen. Der er anvendt 2018-data fremskrevet til 2021-niveau med forudsætningerne i *Økonomisk Redegørelse*, december 2020. Beregningerne tager afsæt i 2021-regler.

Sammenhæng mellem efficiens og indkomstfordeling for personskatter

Indkomstskatternes formål er grundlæggende at bidrage til at finansiere de offentlige udgifter. Indretningen af indkomstskattesystemet har imidlertid også en række afledte virkninger på folks adfærd, herunder blandt andet beslutningen om, hvor meget og hvor intensivt man ønsker at arbejde. Der er belæg for at antage, at fx højere marginalskat på arbejdsindkomst isoleret set reducerer arbejdsudbuddet og dermed beskæftigelsen. Indkomstskatterne indebærer med andre ord generelt en række velstandsmæssige omkostninger i form af lavere beskæftigelse og produktion. Det kaldes også for efficienstab¹⁰.

Beskatningen af fx arbejdsindkomst bør derfor som udgangspunkt altid indrettes så *efficiant* som muligt – det vil sige på en måde, der begrænser omfanget af uønskede, afledte adfærdsvirkninger mest muligt. Efficienstab ved en skat eller skatteændring kan fx måles ved den afledte reduktion af beskæftigelsen – og dermed produktion og velstand – som den pågældende skat eller skatteændring giver anledning til. Indkomstskatnedsættelser, som indebærer en forholdsvis stor efficiensgevinst, er kendetegnet ved en relativt høj *selvfinansieringsgrad*.

¹⁰ Efficiens betyder, at samfundets ressourcer anvendes på den mest effektive måde, og dermed giver det størst mulige udbytte/produktion.

Selvfinansieringsgraden viser, hvor stor en andel af mindreprovenuet fra en skattenedsættelse (opgjort efter automatisk tilbageløb af moms og afgifter), der skønnes at "komme tilbage til statskassen" via adfærdsvirkninger i form af øget arbejdsudbud mv.¹¹ En høj selvfinansieringsgrad betyder med andre ord, at en skattenedsættelse i relativt stort omfang "finansierer sig selv" gennem afledte adfærdsvirkninger. En høj selvfinansieringsgrad indebærer tilsvarende, at det umiddelbare merprovenu ved en skatteforøgelse i relativt stort omfang reduceres som følge af de afledte adfærdsvirkninger.

Beskatningen af arbejdsindkomst indrettes dog også under hensyntagen til virkningen på *indkomstfordelingen* i samfundet. Indkomstskatterne i Danmark reducerer samlet set forskellene i befolkningens disponible indkomster og bidrager dermed til at udjævne forskellene i forbrugsmuligheder mellem højt- og lavtlønnede og mellem beskæftigede og ikke-beskæftigede¹². En nedsættelse af skatten på arbejdsindkomst vil derfor typisk øge indkomstforskellene, fx målt ved *Gini-koefficienten*¹³. Jo større stigning i Gini-koefficienten, en given skattenedsættelse giver anledning til, desto større forøgelse af indkomstforskellene.

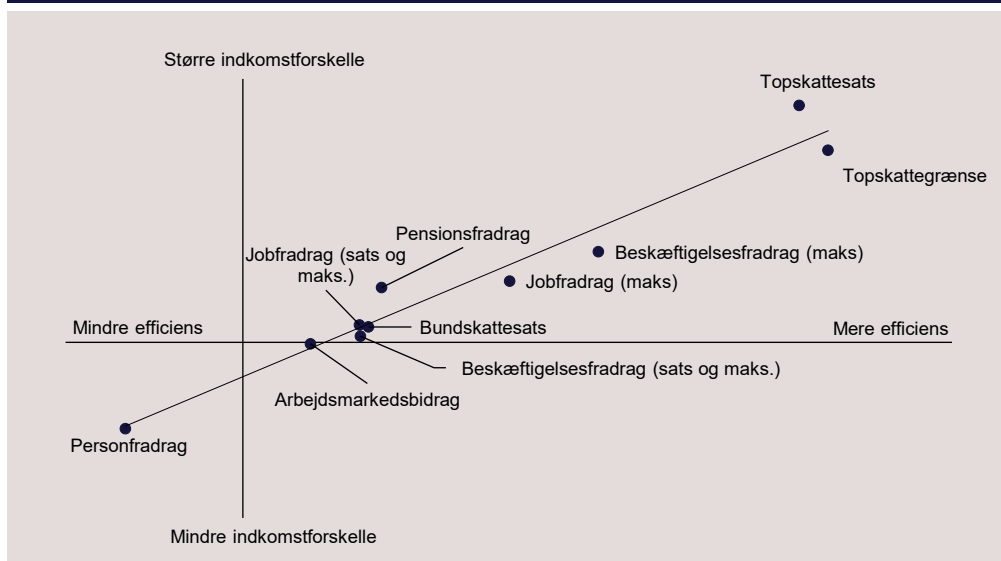
I indretningen af beskatningen af arbejdsindkomst vil der typisk være et *trade-off* mellem efficiens og indkomstfordeling. Det vil sige, at en højere grad af skattemæssig efficiens alt andet lige kun kan opnås på bekostning af større forskelle i de disponible indkomster (fx målt ved en højere Gini-koefficient). Skattenedsættelser, som er forbundet med store efficiensgevinster (høje selvfinansieringsgrader), vil typisk øge indkomstforskellene forholdsvis meget, mens skattenedsættelser med små efficiensgevinster (lave selvfinansieringsgrader) typisk vil påvirke indkomstforskellene i mere begrænset omfang.

Sammenhængen mellem efficiens og indkomstfordeling for en række hypotetiske ændringer i den danske indkomstbeskatning er illustreret i *figur 3.12*, hvor den vandrette akse viser ændringer i efficiensen målt ved selvfinansieringsgraden, mens den lodrette akse viser ændringer i indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten. Det illustrerer, at der er et tydeligt *trade-off* mellem efficiens og fordeling.

¹¹ Merprovenuet via adfærd ændringer forårsaget af en skattenedsættelse, dvs. det der "kommer tilbage i statskassen", kaldes ofte også for det dynamiske provenu.

¹² Herudover bidrager indkomstskatterne i stort omfang til finansieringen af de offentlige indkomstoverførster, der også udjævner forskellene i de disponible indkomster og forbrugsmulighederne.

¹³ Gini-koefficienten opsummerer indkomstforskellene i et enkelt tal. En Gini-koefficient på 0 angiver en helt lige fordeling af indkomsterne, mens en Gini-koefficient på 1 (=100 pct.) betyder, at én person modtager al indkomst i økonomien. Det vil sige, jo mindre Gini-koefficienten er, desto mindre er indkomstforskellene i økonomien.

Figur 3.12. Sammenhæng mellem efficiens og indkomstfordeling for personskatter

Anm.: Den vandrette akse viser selvfinansierungsgraden, mens den lodrette akse viser ændringen i Gini-koefficienten ved 10 hypotetiske skattnedsættelser på 5 mia. kr. i umiddelbart mindreprovenu. Der er tale om såkaldte ukompenserede selvfinansierungsgrader.

Kilde: Lovmodelberegninger baseret på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen. Der er anvendt 2018-data fremskrevet til 2022-niveau med forudsætningerne i *Økonomisk Redegørelse*, august 2021. Beregningerne tager afsæt i 2025-regler.

Når man betragter en række forskellige hypotetiske skattelempler, der hver især indebærer et umiddelbart mindreprovenu på 5 mia. kr., skønnes de største efficiensgevinster at kunne opnås via lavere skat for de højeste indkomster – enten gennem en lavere topskattesats eller en højere indkomstgrænse for topskatten. Disse ændringer vil imidlertid også indebære relativt store stigninger i indkomstforskellene. Omvendt skønnes mere generelle skattnedsættelser – fx i form af en lavere bundskattesats – at indebære mærkbart mindre efficiensgevinster, men vil samtidig også have betydeligt mindre virkning på indkomstforskellene.

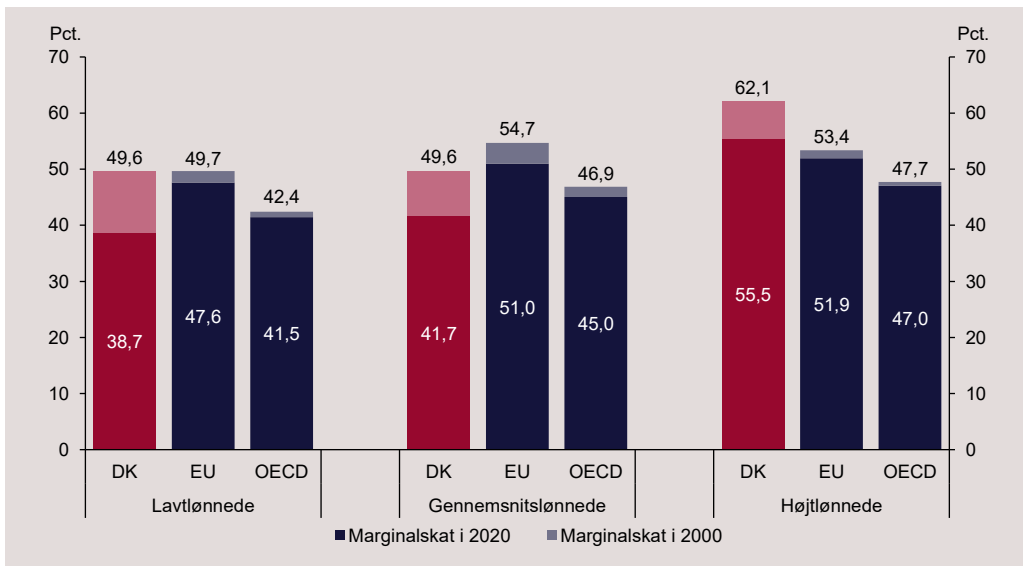
Topskatten på 15 pct.-point sætter først ind ved en forholdsvis høj indkomst og betales derfor kun af ca. 10 pct. af skatteyderne og ca. 20 pct. af fuldtidsbeskæftigede, *jf. figur 3.8*. Topskatten har derfor en relativt kraftig omfordelende virkning, og en nedsættelse af topskatten vil således øge indkomstforskellene forholdsvis meget. Topskatten indebærer imidlertid en høj marginal beskatning af ekstra indkomst for de berørte skatteydere, hvilket giver anledning til en relativt kraftig adfærdsvirkning og dermed et forholdsvis stort efficiensstab i udgangspunktet. Samtidig kan der for et givet provenu opnås en forholdsvis stor marginalskatte-reduktion ved en nedsættelse af topskatten. En nedsættelse af topskatten vil derfor også være forbundet med en relativt høj selvfinansierungsgrad.

Der henvises i øvrigt til *appendiks 3C*, hvor der er foretaget provenuberegninger for både skattnedsættelser og -forhøjelser på henholdsvis 1, 3 og 5 mia. kr. i umiddelbart mindreprovenu, dvs. såkaldte "stilleskruer".

Marginal- og gennemsnitsskatter i internationalt perspektiv

Som nævnt er marginalsatterne på arbejdsindkomst i Danmark nedbragt gennem skattereformerne de seneste 25 år. Siden 2000 er *marginalsatterne* i Danmark reduceret betydeligt mere end gennemsnittene for såvel EU- som OECD-landene. For lavtlønnede er marginalsatten reduceret med knap 11 pct.-point, mens gennemsnitslønnede og højtlønnede har fået reduceret marginalsatten med henholdsvis knap 8 og ca. 6½ pct.-point, jf. figur 3.13¹⁴.

Figur 3.13. Marginalsatten på arbejdsindkomst i Danmark, EU og OECD, 2020

Anm.: Højtlønnede, gennemsnitslønnede og lavtlønnede er defineret som enlige uden børn med en løn på henholdsvis 67 pct., 100 pct. og 167 pct. af gennemsnitslønnen for en fuldtidsbeskæftiget i den private sektor. I Danmark er gennemsnitslønnen opgjort på baggrund af DA's årlige StrukturStatistik. Marginalsatten omfatter de personlige indkomstskatter, obligatoriske arbejdstager- og arbejdsgiverbetalte sociale bidrag samt andre lønskatter opgjort i pct. af de samlede lønomkostninger. "OECD" er et uvægtet gennemsnit af marginalsatterne for OECD-landene. "EU" er et uvægtet gennemsnit for de 22 EU-lande, der er medlem af OECD i 2021: Belgien, Danmark, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Holland, Irland, Italien, Letland, Litauen, Luxembourg, Polen, Portugal, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn og Østrig.
Kilde: OECD.Stat.

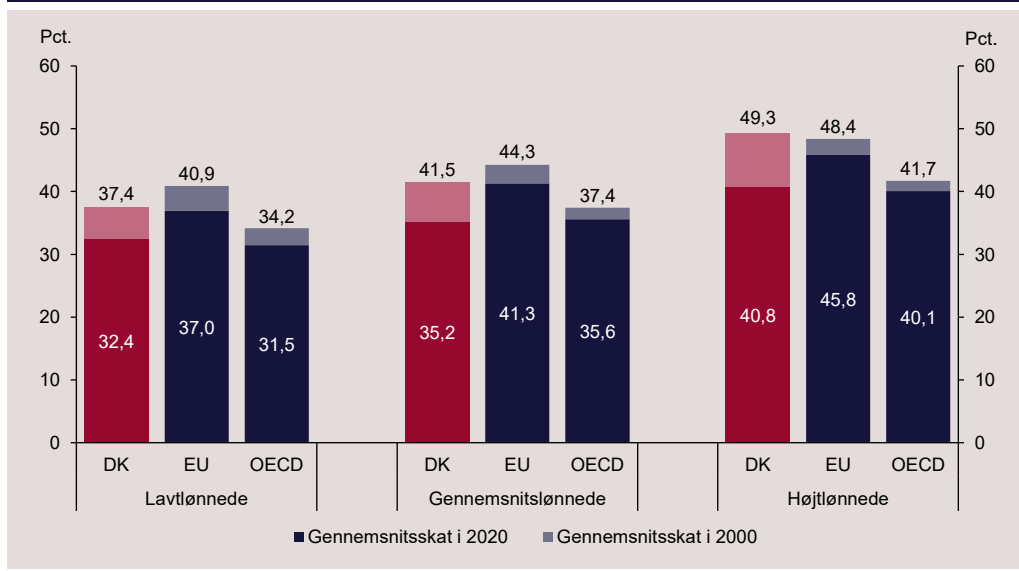
Den største reduktion i marginalsatten er således sket for de "lavtlønnede", som med den af OECD anvendte definition havde en årsindkomst på knap 295.000 kr. i 2020 – svarende til 67 pct. af gennemsnitslønnen for en fuldtidsbeskæftiget i den private sektor. På tilsvarende vis udgjorde den årlige indkomst for en "gennemsnitslønnede" godt 435.000 kr. i 2020, mens en "højtlønnede" havde en lønindkomst på knap 730.000 kr. i 2020.

¹⁴ Forskelle i institutionelle forhold kan have betydning for sammenligningen af skattesystemer på tværs af lande. Forskellene i de målte indkomstskatter (inklusive obligatoriske sociale bidrag) kan således være påvirket af blandt andet af de enkelte landes vægning af skattefradrag versus direkte tilskud, indretningen af pensionsbeskatningen, og om de forskellige lande har valgt primært at gøre brug af henholdsvis obligatoriske eller frivillige bidrag til sociale og sundhedsmæssige sikringsordninger mv.

Marginalskatten for højtlønnede er i 2020 forsat højere i Danmark end gennemsnittet for både OECD- og EU-landene. Marginalskatten for lavt- og gennemsnitslønnede danskere er derimod lavere end gennemsnittet for OECD- og EU-landene. De stiliserede beregninger peger således på en højere grad af progression i det danske skattesystem end i gennemsnittet af OECD- og EU-landene – vel at mærke i indkomstintervallet fra lavtlønnede til højtlønnede. I mange andre lande end Danmark sætter det øverste skatteintrin imidlertid først ind ved en indkomst, der er væsentligt højere end 167 pct. af gennemsnitslønnen, som angiver definitionen af en "højtlønnede" i OECDs opgørelse. For disse lande vil beregninger med højere indkomstniveauer derfor vise en større progression i skattesystemet, når der sammenlignes med det danske indkomstskattesystem, hvor den højeste marginalskat sætter ind noget tidligere end den "højtlønnedes" årsindkomst på ca. 730.000 kr.¹⁵

Skattereformerne i Danmark henover de seneste to-tre årtier har også reduceret gennemsnitsskatterne på arbejdsindkomst. Det gælder både for lavtlønnede, gennemsnitslønnede og højtlønnede, jf. figur 3.14.

Figur 3.14. Gennemsnitsskatten på arbejdsindkomst i Danmark, EU og OECD, 2020

Anm. Se anmærkning til figur 3.13.
Kilde: OECD, Stat.

I Danmark er gennemsnitsskatten på arbejdsindkomst for højtlønnede i Danmark reduceret med ca. 8½ pct.-point siden 2000. Den forholdsvis store ændring hænger blandt andet sammen med, at marginalskatten som nævnt er reduceret over hele indkomstkalaen, hvor lavere marginalskat for lav- og mellemindkomster også reducerer gennemsnitsskatten for de højtlønnede. Derudover afspejler den mærkbar lavere gennemsnitsskat

¹⁵ Som nævnt ovenfor sætter topskatten ind ved en lønindkomst (for arbejdsmarkedsbidrag) på ca. 592.000 kr. i 2021. I 2020 udgjorde top-skattegrænsen (for arbejdsmarkedsbidrag) $531.000 / (1 - 0,08) = 577.000$ kr. i løbende priser.

for højtlønnede, at topskattegrænsen er forhøjet. I 2020 er gennemsnitsskatten blandt højtlønnede i Danmark dog fortsat en anelse højere end for OECD som helhed, men noget lavere end på EU-plan.

Nogenlunde det samme billede gør sig gældende for lavtlønnede og gennemsnitslønnede i Danmark. For disse grupper er gennemsnitsskatten på arbejdsindkomst også reduceret en del siden 2000 – med henholdsvis ca. 5 pct.-point for lavtlønnede og godt 6 pct.-point for gennemsnitslønnede. I 2020 er gennemsnitsskatten for såvel lavtlønnede som gennemsnitslønnede i Danmark dermed omtrent på niveau med OECD-landene som helhed og lavere end på EU-plan.

De af OECD opgjorte gennemsnitsskatter omfatter ikke beskatningen af kapitalindkomst og afspejler dermed heller ikke eventuelle virkninger af ændringer i fx skatteværdien af rentefradrag. I Danmark er de gennemsnitlige fradrag for renteudgifter reduceret markant i den betragtede periode – primært som følge af et generelt faldende renteniveau. Derudover er skatteværdien af rentefradraget blevet reduceret. Disse to forhold har isoleret set bidraget til at øge den samlede gennemsnitsskat i Danmark. Denne effekt indgår ikke i de af OECD beregnede gennemsnitsskatter på arbejdsindkomst, men indgår derimod i de øvrige beregninger i dette afsnit, *jf. figur 3.9 og 3.11 ovenfor*.

Det skal understreges, at de viste marginal- og gennemsnitsskatter er opgjort uden at tage højde for forskelle i forbrugsskatter på tværs af landene i OECD og EU. Forbrugsskatter i form af moms og afgifter reducerer imidlertid reallønnen og den reale disponible indkomst, dvs. købekraften. I den optik bør forskelle i forbrugsskatter også indgå i en sammenligning af skatten på arbejdsindkomst mellem lande, *jf. afsnit 3.4*.

3.4 Effektive marginal- og gennemsnitsskatter

Husholdningernes *disponible indkomster* afspejler, hvor mange penge husholdningerne har til rådighed til forbrug og opsparing efter betaling af indkomstskat mv. Forbrugsskatterne medfører højere forbrugerpriser og reducerer på den måde *købekraften* af de disponible indkomster. Den del af forbrugsskatterne, der overvæltes på husholdningerne via højere priser, udgør derfor en indirekte skat på arbejdsindkomst, der også påvirker arbejdsudbuddet, *jf. kapitel 4*.

Når den direkte skat på arbejdsindkomst udvides med den indirekte beskatning via forbrugsskatterne fremkommer de såkaldte *effektive skatter*. Den *effektive marginalskat* er et mål, hvor meget den marginale skattebetaling inkl. forbrugsskatter stiger ved en marginal forøgelse af arbejdsindkomsten, mens den *effektive gennemsnitsskat* er et mål for, hvor stor en andel den samlede skattebetaling inkl. forbrugsskatter – udgør af den samlede arbejdsindkomst, *jf. boks 3.1*.

Boks 3.1. Beregning af effektive marginal- og gennemsnitsskatter

Den gennemsnitlige direkte skat på arbejdsindkomst, t^d , er defineret som den samlede direkte skattebetalings andel af arbejdsgiverens samlede arbejdskraftomkostning før skat. Den direkte skat består generelt af personlige indkomstskatter og obligatoriske sociale bidrag. I Danmark udgøres de direkte skatter primært af de personlige indkomstskatter, i form af arbejdsmarkedsbidrag, bundskat og topskat mv., mens de obligatoriske sociale bidrag spiller en markant større rolle i bl.a. en række europæiske lande. Den marginale direkte skat på arbejdsindkomst, m^d , er tilsvarende defineret som stigningen i den samlede direkte skattebetaling ved en forøgelse af arbejdsgiverens arbejdskraftsomkostning.

Den gennemsnitlige forbrugsskatteandel, c , beregnes som forbrugsskatternes andel af husholdningernes samlede forbrug (inkl. moms og afgifter). Når lønmodtageren står med en krone i hånden, vil forbrugsskatterne altså udhule den pågældende kroners købekraft med faktoren $1+c$, fordi forbrugsskatterne driver en kile af størrelsen c ind mellem den pris, som forbrugerne skal betale, og den pris, som producenten modtager. For hver kroners udgift til arbejdskraft, som arbejdsgiveren afholder, vil lønmodtageren altså i gennemsnit stå tilbage med en købekraft på $(1-t^d)/(1+c)$.

Den *samlede effektive gennemsnitsskat* på arbejdsindkomst, t , er givet ved med den samlede direkte og indirekte gennemsnitlige skatte kile mellem arbejdsgiverens udgift til arbejdskraften og lønmodtagerens købekraft:

$$(1) \quad t = 1 - \frac{1 - t^d}{1 + c} = \frac{t^d + c}{1 + c}$$

Hvis arbejdsgiveren øger sin udgift til arbejdskraft med 1 krone, vil lønmodtageren få en ekstra købekraft svarende til $(1-m^d)/(1+c)$. Forskellen mellem de to beløb repræsenterer den samlede marginale skatte kile, m , også kaldet den *samlede effektive marginalskat* på arbejdsindkomst:

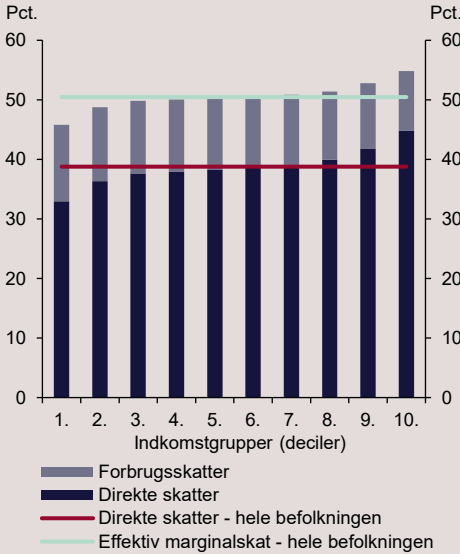
$$(2) \quad m = 1 - \frac{1 - m^d}{1 + c} = \frac{m^d + c}{1 + c}$$

Den effektive marginalskat – dvs. marginalsatten på arbejdsindkomst inkl. forbrugsskatter – udgør godt 50 pct. for befolkningen som helhed, jf. den lyseblå linje i figur 3.15, hvilket er ca. 11½ pct.-point mere end den direkte marginalskat på knap 39 pct., jf. den røde linje i figur 3.15.

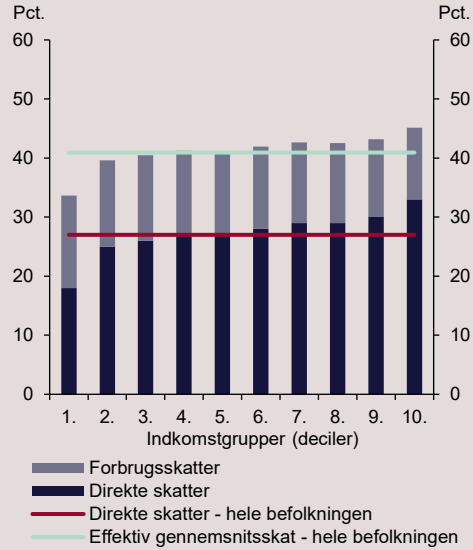
Samtidig udgør den effektive gennemsnitsskat – dvs. gennemsnitsskatten på arbejdsindkomst inkl. forbrugsskatter – knap 41 pct. for hele befolkningen, jf. den lysegrønne linje i figur 3.16, dvs. knap 14 pct.-point mere end den direkte gennemsnitsskat på ca. 27 pct., jf. den røde linje i figur 3.16.

Effektive marginal- og gennemsnitsskatter fordelt på indkomstdeciler

Figur 3.15. Effektive marginalskatter

Figur 3.16. Effektive gennemsnitsskatter

Anm.: De effektive marginal- og gennemsnitsskatter er beregnet ud fra metoden i boks 3.1 med udgangspunkt i henholdsvis figur 3.10 og 3.11 og forbrugsskatternes andel af forbruget opgjort i figur 4.3 i kapitel 4.

Kilde: For de direkte skatter er der tale om lovmodelberegninger baseret på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen. Der er anvendt 2018-data fremskrevet til 2021-niveau med forudsætningerne i *Økonomisk Redegørelse*, december 2020. Beregningerne tager afsæt i 2021-regler. For forbrugsskatterne tager beregningerne udgangspunkt i Danmarks Statistiks Forbrugsundersøgelse, input-output-tabel og BASTA-matrice.

Forbrugsskatterne øger den reelle beskatning af arbejdsindkomst i alle indkomstdeciler, men forskellen mellem de effektive skatter, hvor forbrugsskatterne er inkluderet, og de direkte skatter er større i de lavere indkomstdeciler end i den øverste ende af indkomstfordelingen. For personer i 2. indkomstdecil udgør forskellen mellem den effektive og den direkte gennemsnitsskat fx knap 15 pct.-point, mens den tilsvarende forskel for personer i 9. indkomstdecil er på godt 13 pct.-point.

Dette skal dog ses i lyset af, at forbrugsskatterne målt som andel af *forbruget* udgør en nogenlunde konstant andel på ca. 23½ pct. på tværs af indkomstfordelingen, jf. kapitel 4.

Når forbrugsskatterne udgør en større andel af indkomsten for de lavere indkomstdeciler end i toppen af indkomstfordelingen, jf. figur 3.15 og 3.16, så hænger det sammen med, at de direkte skatter udgør en større del af indkomsten i toppen af indkomstfordelingen end i bunden. Det afspejler det progressive indkomstskattesystem i Danmark. De direkte skatter indebærer derfor en større reduktion af den del af indkomsten, der kan an-

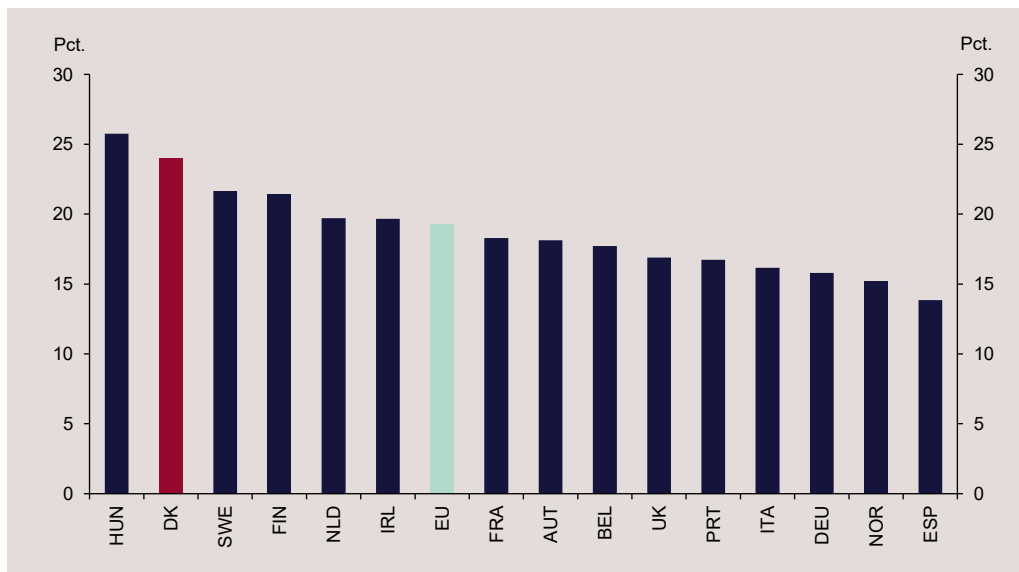

vendes på forbrug – dvs. den disponible indkomst – for personer i toppen af indkomstfordelingen end i bunden, hvilket igen bevirker, at en mindre andel af *indkomsten* går til betaling af forbrugsskatter, selvom forbrugsskatterne udgør omtrent den samme andel af *forbruget* på tværs af indkomstfordelingen.

Effektive marginal- og gennemsnitsskatter i internationalt perspektiv

I Danmark udgør forbrugsskatterne – i form af moms og afgifter – en betydelig del af de samlede skatteindtægter, jf. afsnit 3.2. Desuden er de samlede forbrugsskatter i Danmark relativt høje sammenlignet med andre lande. Ifølge en opgørelse fra Eurostat udgør forbrugsskatterne ca. 24 pct. af det samlede forbrug i Danmark, hvilket er ca. 5 pct.-point over gennemsnittet for de 22 EU-lande, der også er medlemmer af OECD – og kun overgået af Ungarn, jf. figur 3.17.

Figur 3.17. Gennemsnitlige forbrugsskatteandele for udvalgte EU-lande, Storbritannien og Norge, 2019

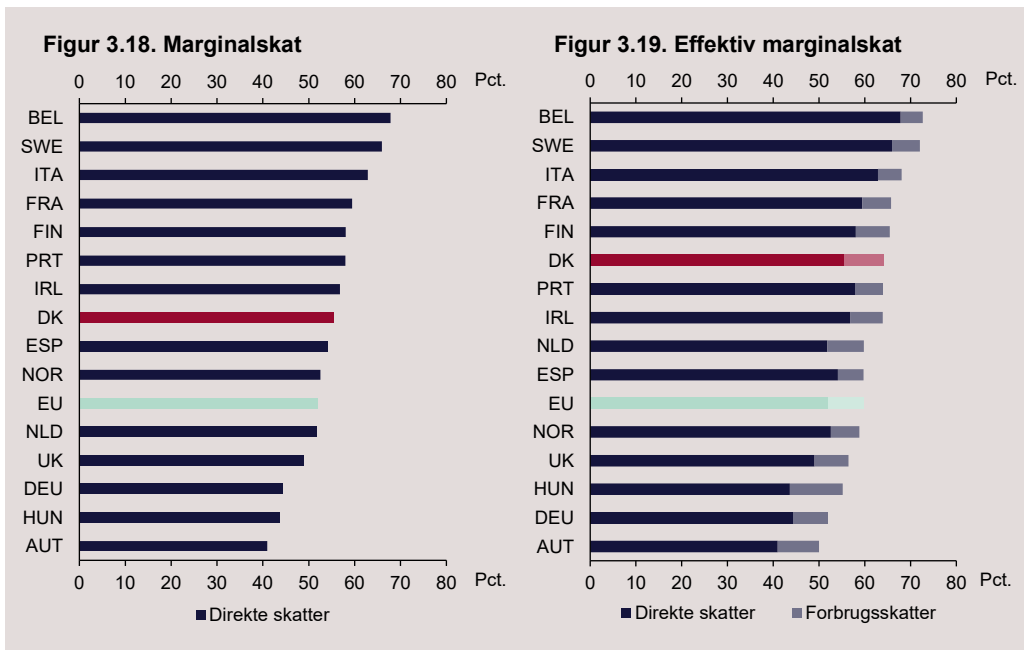
Anm.: Den gennemsnitlige forbrugsskatteandel angiver de samlede afgifters andel af det samlede forbrug, hvor afgifterne og forbruget i opgørelsen er defineret som henholdsvis moms og afgifter betalt af både de private husholdninger og offentlig sektor, og samlet forbrug ligeledes er det samlede forbrug i de private husholdninger og i offentlig sektor. Opgørelsen afviger således fra den beregning af forbrugsskatternes andel af det samlede forbrug, der ligger til grund for figur 4.3 i kapitel 4. "EU" er et uvægtet gennemsnit for de 22 EU-lande, der er medlemmer af OECD, jf. figur 3.13.

Kilde: Eurostat.

De høje danske forbrugsskatter medfører, at forskellen mellem henholdsvis de effektive og de direkte marginal- og gennemsnitsskatter er lidt større for Danmark end for andre lande. Det bidrager til, at Danmark placering i forhold til andre lande bliver højere, når der tages højde for forbrugsskatter.

For højtlønnede (dvs. personer med en indkomst på 167 pct. af gennemsnitslønnen) udgør den *direkte marginalskat* på arbejdsindkomst i Danmark ca. 55½ pct. i 2020, hvilket er ca. 3½ pct.-point højere end gennemsnittet for EU-landene, men lavere end fx Sverige og Irland, jf. figur 3.18. Den *effektive marginalskat* udgør til sammenligning godt 64 pct. for højtlønnede i Danmark, hvilket er ca. 4½ pct.-point højere end EU-gennemsnittet, jf. figur 3.19. De relativt høje forbrugsskatter betyder samtidig, at den effektive marginalbeskatning for højtlønnede i Danmark er højere end i Portugal og Irland, selvom højtlønnede i disse lande har en højere direkte marginalskat end i Danmark¹⁶.

Marginalskat og effektiv marginalskat for højtlønnede i udvalgte EU-lande, Storbritannien og Norge, 2020

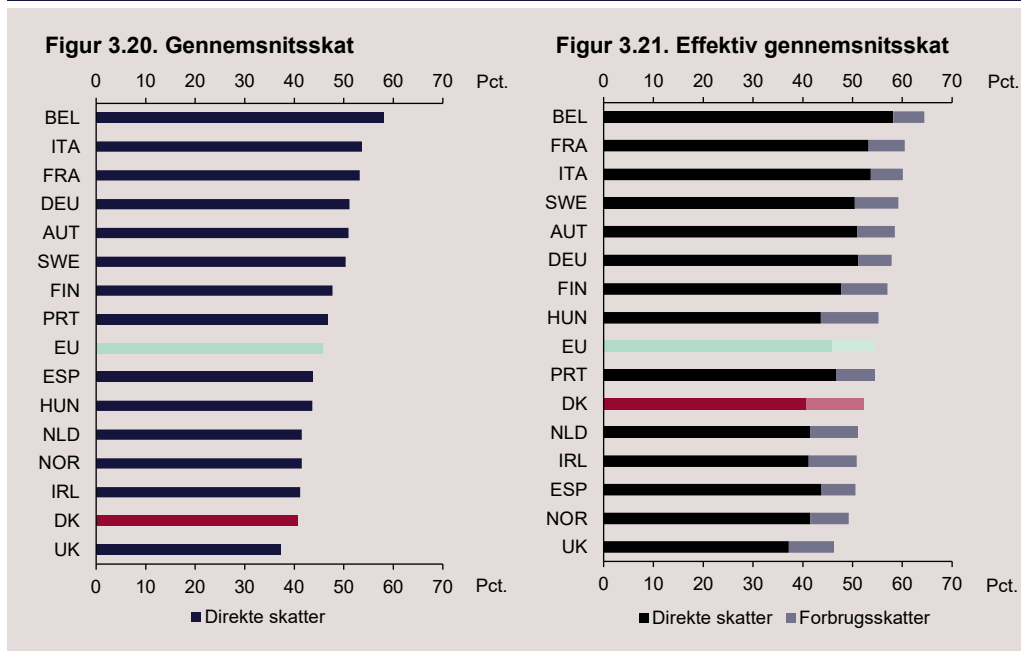
Anm.: Den effektive marginalskat er beregnet med udgangspunkt i marginalskatten for højtlønnede, dvs. personer med en indkomst på 167 pct. af gennemsnitslønnen i det pågældende land, i 2020 og den gennemsnitlige forbrugsskat for 2019, der er seneste år med tilgængelige data. Landene er rangeret efter niveauet for henholdsvis marginalskatten og den effektive marginalskat.
Kilde: OECD.Stat, Eurostat og egne beregninger.

Den *direkte gennemsnitsskat* for højtlønnede i Danmark udgør knap 41 pct. i 2020, hvilket er ca. 5 pct.-point lavere end EU-gennemsnittet og betydeligt lavere end i fx Sverige og Tyskland, jf. figur 3.20. Den *effektive gennemsnitsskat* udgør til sammenligning godt 52 pct. for højtlønnede i Danmark, hvilket fortsat er knap 2½ pct.-point lavere end EU-gennemsnittet, jf. figur 3.21. Selvom Danmark er blandt de lande, hvor forbrugsskatterne bidrager mest til den effektive gennemsnitsskat, er den effektive gennemsnitsskat for højtlønnede i Danmark

¹⁶ Det skal dog ses i lyset af, at visse andre lande har progressive skatter, som først sætter ind ved en højere indkomst end 167 pct. af gennemsnitslønnen.

således alligevel lavere end gennemsnittet for de betragtede EU-lande¹⁷. Det samme mønster gør sig i øvrigt gældende for såvel lavtlønnede som gennemsnitslønnede, *jf. appendiks 3D*.

Gennemsnitsskat og effektiv gennemsnitsskat for højtlønnede i udvalgte EU-lande, Storbritanien og Norge, 2020

Anm.: Den effektive gennemsnitsskat er beregnet med udgangspunkt i gennemsnitsskatten for højtlønnede, dvs. personer med en indkomst på 167 pct. af gennemsnitslønnen i det pågældende land, i 2020 og den gennemsnitlige forbrugsskat for 2019, der er seneste år med tilgængelige data. Landene er rangeret efter niveauet for henholdsvis den direkte gennemsnitsskat og den effektive gennemsnitsskat.

Kilde: OECD.Stat, Eurostat og egne beregninger.

¹⁷ Det bemærkes, at der ved sammenligning af effektive marginal- og gennemsnitsskatter for forskellige indkomstgrupper på tværs af lande er taget udgangspunkt i de gennemsnitlige forbrugsskatteandele i de enkelte lande, dvs. uden hensyntagen til om forbrugsskatteandelen eventuelt er forskellig for henholdsvis lavt-, gennemsnits- og højtlønnede. I Danmark er der ikke stor variation i forbrugsskatteandelen på tværs af indkomster, *jf. også kapitel 4*, men det samme er ikke nødvendigvis tilfældet i de andre EU-lande.

Appendiks 3A. Reforme og justeringer af personbeskatningen siden 1994

Dette appendiks giver en oversigt over de centrale reforme og justeringer af personbeskatningen de seneste 25 år, jf. boks 3A.1.

Boks 3A.1. Reforme og justeringer af personbeskatningen siden 1994

1994-skattereformen (Ny kurs mod bedre tider fra maj 1993)

- Indførelse af et arbejdsmarkedsbidrag på 5 pct. i 1994 gradvis stigende til 8 pct. i 1997. Arbejdsmarkedsbidragssatsen er fortsat 8 pct.
- Indførelse af en bundskat på 14,5 pct. i 1994 gradvis faldende til 8 pct. i 1998.
- Indførelse af en mellemskat på 4,5 pct. i 1994 gradvis stigende til 6 pct. i 1997.
- Indførelse af en topskat på 12,5 pct. i 1994 gradvis stigende til 15 pct. i 1996.
- Det skrå skatteloft sænkes gradvis fra 65 pct. i 1994 til 58 pct. i 1998.

Pinsepakken (aftale indgået i juni 1998)

- Bundskatten sænkes gradvist fra 8 pct. i 1998 til 5,5 pct. i 2002.
- Grænsen for mellemskatten forhøjes med 8.000 kr. (1999-niveau) om året i 1999-2002.
- Det skrå skatteloft hæves fra 58 til 59 pct. med virkning fra og med 1999.

Højere kommuneskatter frem til 2002

- Den gennemsnitlige kommuneskat (ekskl. kirkeskat) steg fra 29,5 pct. i 1994 til 32,6 pct. i 2002, dvs. med 3,1 pct.-point.

Lavere skat på arbejdsindkomst (aftale indgået i juni 2003)

- Grænsen for mellemskatten forhøjes med 12.000 kr. (2003-niveau) om året i 2004-2007.
- Indførelse af et beskæftigelsesfradrag på 2,5 pct. af lønindkomsten. Det maksimale beskæftigelsesfradrag øges gradvist fra 5.800 kr. i 2004 til 6.800 kr. i 2007 (2003-niveau).

Forårspakke 1.0 (Flere i beskæftigelse – lavere ledighed fra marts 2004)

- Fremrykning af "Lavere skat på arbejdsindkomst", der indføres fuldt ud i 2004

Lavere skat på arbejde (aftale indgået september 2007)

- Personfradraget forhøjes med 500 kr. om året i 2008 og 2009 (2008-niveau).
- Grænsen for mellemskatten forhøjes, så den fra og med 2009 svarer til topskattegrænsen.
- Beskæftigelsesfradraget forhøjes til 4,0 pct. i 2008 (maks. 12.300 kr., 2008-niveau) og yderligere til 4,25 pct. (maks. 13.100 kr., 2008-niveau) i 2009.

Skattestoppet og højere kommuneskatter frem til 2011

- Gradvise kommunale skattestigninger på samlet set 0,36 pct.-point frem til og med 2011 neutraliseres løbende ved tilsvarende nedsættelser af bundskatten.

Forårspakke 2.0 (aftale indgået i marts 2009)

- Bundskatten nedsættes med 1,5 pct.-point, så den udgør 3,64 pct. i 2011. Bundskatten forhøjes med 1 pct.-point årligt i 2012-19 i medfør af en tilsvarende gradvis udfasning af sundhedsbidraget på 8 pct. (indført ifm. kommunalreformen fra 2007).
- Mellemskatten afskaffes fra og med 2010.
- Topskattegrænsen forhøjes fra 347.200 kr. i 2009 til 389.900 kr. i 2010 og yderligere til 409.100 kr. (2010-niveau) i 2011.
- Beskæftigelsesfradraget forhøjes til 4,4 pct. i 2012 (maks. 14.100 kr. i 2010-niveau). I 2013-19 forhøjes beskæftigelsesfradraget yderligere til 5,6 pct. (maks. 17.900 kr. i 2010-niveau).
- Den automatiske regulering af beløbsgrænserne suspenderes i 2010.
- Det skrå skatteloft sænkes til 51,5 pct.

Boks 3A.1. Reformen og justeringer af personbeskatningen siden 1994 (fortsat)**Genopretningsaftalen (aftale indgået i juni 2010)**

- Forhøjelsen af topskattegrænsen i 2011 i medfør af Forårspakke 2.0 udskydes til 2014.
- Den automatiske regulering af beløbsgrænserne suspenderes i 2011-13.

2012-skattereformen (aftale indgået i juni 2012)

- Forhøjelse af beskæftigelsesfradraget fra 5,6 pct. i 2016 (maks. 17.900 kr. i 2010-niveau) til 10,65 pct. i 2022 (maks. 34.100 kr. i 2010-niveau)
- Indførelse af et særligt beskæftigelsesfradrag for enlige forsørgere på 6,25 pct., dog højst 20.000 kr. (2010-niveau)
- Grænsen for topskat forhøjes med 57.900 kr. til 467.000 kr. (2010-niveau) i 2022.

Diverse justeringer af bundskatten (Finanslov for 2013 m.fl.)

- Med aftalen om finansloven for 2013 hæves personfradraget med 900 kr. (2013-niveau) og bundskatten forhøjes med 0,19 pct.-point, som finansiering af fedtafgiftens afskaffelse og skrinlægningen af den planlagte sukkerafgift. Det skrå skatteloft hæves samtidig med 0,2 pct.-point.
- Tilbagebetalingen af forsyningssikkerhedsafgiften i efteråret 2014 finansieres delvist ved en gradvis forhøjelse af bundskatten med 0,25 pct.-point i 2015 stigende til 0,28 pct.-point i 2020. Det skrå skatteloft hæves parallelt.
- Aftalen om den gradvise afskaffelse PSO-afgiften fra november 2016 finansieres delvist ved en forhøjelse af bundskatten med 0,05 pct.-point i 2018 stigende til 0,09 pct.-point i 2022. Det skrå skatteloft hæves parallelt.
- Samlet set indebærer det, at bundskatten vil udgøre 12,20 pct. i 2022, mens det skrå skatteloft vil være på 52,07 pct. samme år.

Fokus på håndtering af samspilsproblemet og øget arbejdsudbud (Skatteaftale 2018)

- Der indføres et nyt pensionsfradrag (ligningsmæssigt fradrag) for pensionsindbetalinger op til 70.000 kr. (opgjort i 2018-niveau) efter arbejdsmarkedsbidrag. Fuldt indfaset udgør fradraget 12 pct. af indbetalingerne indtil 15 år før egen folkepensionsalder og 32 pct. af pensionsindbetalingerne fra og med 15 år før og frem til folkepensionsalderen.
- Med aftalen udvides beregningsgrundlaget for beskæftigelsesfradraget til at omfatte pensionsindbetalinger. Således vil grundlaget for beskæftigelsesfradraget fremover være arbejdsindkomsten *inkl. pensionsindbetalinger*, herunder pensionsindbetalinger med fradrags- eller bortseelsesret.
- Der indføres et nyt jobfradrag (ligningsmæssigt fradrag), der fuldt indfaset udgør 4,5 pct. af arbejdsindkomsten over 187.500 kr. (2018-niveau), dog maksimalt 2.500 kr.
- Med aftalen forhøjes det maksimale beskæftigelsesfradrag med 1.000 kr. til 38.400 kr. i 2018-niveau, og det maksimale fradrag opnås herefter ved en arbejdsindkomst (inkl. pensionsindbetalinger) på 360.600 kr.
- Med aftalen reduceres bundskattesatsen fra 12,20 til 12,18 pct. i 2022 – dog uden en tilsvarende reduktion af det skrå skatteloft.

Fokusering af DR og afskaffelse af medielicensen (aftale indgået i marts 2018)

- Aftalen indebærer en gradvis afskaffelse af medielicensen frem mod 2022.
- Fuldt indfaset reduceres personfradraget for personer over 18 år med 2.900 kr. (2018-niveau).

Justeringer af bundskatten i 2019, 2020 og 2021

- I tilknytning til Finansloven for 2019 nedsættes bundskatten med 0,03 pct.-point som kompensation for forhøjelse af kommuneskatten og manglende udnyttelse af den pulje på 250 mio. kr., der var afsat til kommunale skatteenedsættelser. I tilknytning til Finansloven for 2020 nedsættes bundskatten med 0,03 pct.-point som kompensation for højere kommuneskat. I tilknytning til Finansloven for 2021 nedsættes bundskatten med 0,02 pct.-point som kompensation for højere kommuneskat, så den udgør 12,09 pct. i 2021. Bundskattesatsen udgør som udgangspunkt 12,10 pct. i 2022.

Appendiks 3B. Antal skattepligtige, bund-, mellem- og topskatteydere samt fuldtidsbeskæftigede topskatteydere

Tabel 3B.1. Antal skattepligtige, bund-, mellem-, top- og fuldtids topskatteydere, 1994-2025

	Antal skattepligtige	Antal bundskatteydere	Antal mellem- skatteydere	Antal topskatteydere	Antal fuldtidsbeskæftigede topskatteydere
1.000 personer					
1994	4.493	3.964	1.939	616	522
1995	4.508	4.032	2.010	651	550
1996	4.511	4.053	2.018	641	539
1997	4.519	4.071	2.079	687	572
1998	4.527	4.083	2.095	699	588
1999	4.538	4.084	2.163	863	709
2000	4.553	4.083	2.054	848	701
2001	4.568	4.094	1.955	869	715
2002	4.581	4.089	1.820	855	706
2003	4.588	4.085	1.788	820	676
2004	4.621	4.090	1.071	835	690
2005	4.652	4.108	1.100	861	701
2006	4.704	4.134	1.155	900	730
2007	4.777	4.166	1.219	955	765
2008	4.835	4.170	1.286	1.002	793
2009	4.867	4.148	628	927	733
2010	4.862	4.180	-	648	529
2011	4.872	4.209	-	682	554
2012	4.922	4.246	-	732	594
2013	4.968	4.290	-	570	458
2014	5.009	4.327	-	501	400
2015	5.045	4.375	-	495	402
2016	5.097	4.417	-	509	415
2017	5.142	4.453	-	505	411
2018	5.158	4.482	-	488	397
2019	5.182	4.516	-	481	387
2020	5.164	4.513	-	518 ¹⁾	437 ¹⁾
2021	5.186	4.539	-	487 ¹⁾	409 ¹⁾
2022	5.213	4.576	-	449	373
2023	5.238	4.598	-	456	378
2024	5.259	4.620	-	456	377
2025	5.278	4.640	-	459	380

1) Muligheden for udbetaling af indefrosne feriepenge indebærer, at antallet af topskatteydere øges midlertidigt navnlig i 2020 og i mindre grad i 2021 i forhold til en situation uden mulighed for udbetaling af indefrosne feriepenge.

Kilde: For perioden 1994-2019 er antal bund-, mellem- og topskatteydere samt antal skattepligtige baseret på udtræk fra Skattestyrelsens systemer. Tal for perioden 2020-2025 er baseret på lovmodelberegninger på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen. Der er anvendt 2018-data fremskrevet til 2021-niveau med afsæt i forudsætningerne i *Økonomisk Redegørelse*, august 2021. Antal fuldtidsbeskæftigede topskatteydere er baseret på lovmodelberegninger for årene 1994-2025.

Appendiks 3C. Baggrund om opdatering af selvfinansieringsgrader

Der udvikles løbende på metoderne til at beregne adfærdsvirkninger og selvfinansieringsgrader mv. af de forskellige skatter og afgifter.

De aktuelle beregninger tager generelt udgangspunkt i indkomstdata for 2018 fremskrevet til 2022-niveau¹⁸, mens resultaterne i *Skatteøkonomisk Redegørelse 2019* (januar 2020) var baseret på data for 2016 fremskrevet til 2020-niveau. Overgangen til nye data og opdaterede fremskrivningsforudsætninger kan isoleret set ændre de skønnede adfærdseffekter af personskatteændringer en smule, fordi indkomstfordelingen forandres lidt over tid som følge af ændret befolkningssammensætning, konjunkturer mv., samt at forudsætningerne for fx lønstigningstakten ændres.

Derudover er der siden beregningerne i *Skatteøkonomisk Redegørelse 2019* foretaget beregningstekniske justeringer af henholdsvis virkningen på pensionsopsparring ved ændret arbejdsudbud samt beregningen af de marginalskatte, som anvendes til at skønne over ændringer i arbejdsudbuddet ved en personskatteændring.

Justering af virkning på pensionsopsparring ved ændret arbejdsudbud

De beregnede selvfinansieringsgrader tager højde for, at øget arbejdsudbud i et vist omfang også vil føre til øget pensionsopsparring, jf. *appendiks 2C i Skatteøkonomisk Redegørelse 2019*. I de aktuelle beregninger er det forudsat, at *alle* personer, som i udgangspunktet indbetaler til pension via arbejdsgiver, også optjener pension ved en marginal indkomstfremgang. Tidligere blev det antaget, at omtrent *halvdelen* af alle personer ville optjene pension ved en marginal indkomstfremgang.

Ændringen giver for de fleste hypotetiske skatteændringer kun anledning til mindre ændringer i selvfinansieringsgraden. Dog er selvfinansieringsgraden for *pensionsfradraget* øget med omkring 3 pct. point (fra godt 5 til ca. 8 pct.-point). Det skyldes, at en ændring af pensionsfradraget påvirker incitamentet til pensionsopsparring direkte – og den ændrede forudsætning om, at alle antages at optjene pension ved en marginal indkomstfremgang, har derfor en relativt stor betydning for den afledte dynamiske provenuvirkning af ændringer i pensionsfradraget.

Det bemærkes, at det fortsat alene er den afledte virkning på indtægterne fra arbejdsmarkedsbidrag af øgede pensionsindbetalinger – som forfalder på indbetalingstidspunktet – der indregnes i selvfinansieringsgraden. Derimod indgår de afledte virkninger på den løbende beskatning af pensionsopsparring (pensionsafkastskat) samt de afledte fremtidige indtægter fra personskatter (samt evt. modregning i sociale ydelser) af øgede pensionsudbetalinger på længere sigt ikke, hvilket isoleret set indebærer en vis undervurdering af de strukturelle

¹⁸ Nogle af beregningerne i kapitlet tager dog udgangspunkt i 2018-data fremskrevet til 2021-niveau.

dynamiske provenuvirkninger og selvfinansieringsgrader. Der er i øvrigt set bort fra, at ved øgede indbetalinger til aldersopsparing sker hele indkomstbeskatningen på indbetalingstidspunktet, mens de skattefrie udbetalinger ikke leder til eventuel modregning i sociale ydelser.

Ny opgørelsesmetode for marginals-katten i adfærdsmodellerne

Marginalskatterne er et centralt input i de adfærdsmodeller, der anvendes til beregning af arbejdsudbudsvirkningen ved ændringer i personskatterne. En ændring i marginalskatterne vil således modelteknisk indebære en ændring i det skønnede timearbejdsudbud for beskæftigede.

Med den hidtil anvendte metode er den ændring i marginals-katten, der anvendes til at skønne over ændringer i timearbejdsudbuddet, blevet beregnet ud fra den enkeltes aktuelle indkomstniveau – konkret ved at beregne den marginale skatteændring i et relativt snævert interval på 100 kr. over det aktuelle indkomstniveau.

Med den nye metode opgøres den marginals-katteændring, der anvendes i adfærdsberegningerne, som den gennemsnitlige marginals-katteændring set over et bredere indkomstinterval – konkret i et indkomstinterval på +/- 10 pct. omkring den enkeltes aktuelle indkomstniveau¹⁹.

Det indebærer overordnet set, at de afledte adfærds-virkninger af visse skatteændringer antages at være fordelt på et større antal personer således, at størrelsen af den afledte adfærds-virkning øges for nogle personer, men reduceres for andre. Den nye metode kan isoleret set – afhængig af den konkrete skatteændring – indebære både en forøgelse og en reduktion af de skønnede ændringer i arbejdsudbuddet (og de skønnede selvfinansieringsgrader), idet den samlede virkning afhænger af flere modsatrettede effekter. Metoden trækker således ikke i retning af hverken en generel forøgelse eller en generel reduktion af størrelsesordenen af de skønnede afledte adfærds-virkninger af skatteændringer.

Ved ændringer i fx satsen for beskæftigelsesfradraget har overgangen til den nye metode typisk meget beskedent betydning for den opgjorte ændring i de enkelte personers marginals-katter. Ved ændringer i fx topskattegrænsen eller -satsen indebærer den nye metode, at personer både lige under og lige over topskattegrænsen vil få beregnet en marginals-katteændring og dermed forudsættes at ændre adfærd – og dermed fordeles adfærdsændringen på en større persongruppe, men med en reduceret gennemsnitlig virkning.

For de fleste typer skatteændringer giver den nye metode kun anledning til små ændringer i de skønnede arbejdsudbudsvirkninger og selvfinansieringsgrader, jf. tabel 3C.1. Ved ændringer i topskattesatsen og -grænsen bliver de skønnede selvfinansieringsgrader dog typisk lidt lavere som følge af overgangen til den nye metode, mens selvfinansieringsgraden ved en forhøjelse af topskattegrænsen isoleret set øges en smule.

¹⁹ En empirisk analyse af variationen i de årlige indkomster for beskæftigede lønmodtagere og selvstændige understøtter anvendelsen af en intervalbredde på omkring ± 10 pct. Endvidere viser følsomhedsanalyser af forskellige intervalbredder, at det ikke flytter afgørende på resultaterne at øge intervalbredden fra ± 10 til ± 15 eller ± 20 pct.

Tabel 3C.1. Betydning for arbejdsudbud og selvfinansierungsgrad af ny metode til opgørelse af marginalsat for stilleskruer på 5 mia. kr. i umiddelbar provenuvirkning

	Hidtidig metode	Ny metode	Hidtidig Metode	Ny metode
	Arbejdsudbud		Selvfinansierungsgrad	
<i>Lempelser</i>	<i>Fuldtidspersoner</i>		<i>Pct.</i>	
Lavere AM-bidrag	650	660	3,7	3,8
Højere personfradrag	-1.040	-1.040	-6,6	-6,6
Lavere bundskattesats	1.140	1.130	7,2	7,1
Højere sats (og maks.) for jobfradrag	1.120	1.150	6,4	6,6
Højere maksimum for jobfradrag	2.840	2.820	15,1	15,1
Højere sats (og maks.) for beskæftigelsesfradrag	1.250	1.250	6,6	6,6
Højere maksimum for beskæftigelsesfradrag	3.780	3.720	20,3	20,1
Lavere topskattesats	2.910	2.810	32,7	31,4
Højere topskattegrænse	4.160	4.150	32,6	33,0
Højere sats for pensionsfradrag	1.240	1.250	7,7	7,8
<i>Stramninger</i>				
Højere AM-bidrag	-650	-660	3,8	3,8
Lavere personfradrag	1.070	1.060	-6,8	-6,7
Højere bundskattesats	-1.140	-1.130	7,3	7,2
Lavere sats (og maks.) for beskæftigelsesfradrag	-1.270	-1.270	6,8	6,9
Lavere maksimum for beskæftigelsesfradrag	-2.380	-2.390	12,4	12,5
Højere topskattesats	-3.350	-3.150	40,6	38,1
Lavere topskattegrænse	-5.330	-5.010	42,0	38,9
Lavere sats for pensionsfradrag	-1.260	-1.270	8,0	8,1

Kilde: Lovmodelberegninger på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen. 2018-data fremskrevet til 2022 med forudsætningerne i *Økonomisk Redegørelse*, august 2021.

Den nye metode tager blandt andet højde for, at også personer med indkomster lige under topskattegrænsen, der altså aktuelt ikke betaler topskat, må forventes at kunne reagere på en ændring i fx topskattegrænsen. For mange personer kan der være en vis usikkerhed om deres samlede indkomst set over et helt år – og for personer med en forventet indkomst omkring niveauet for topskattegrænsen kan der således også være en vis usikkerhed om, hvorvidt (og i hvilket omfang) de faktisk skal betale topskat det pågældende år. Samtidig tager den nye metode højde for, at mange personer søger at tilrettelægge deres indkomst med henblik på at undgå at betale fx topskat (i større omfang) og således er opmærksomme på den marginalsat de ville betale, hvis de øgede deres indkomst.

Den nye metode har også betydning for den beregnede marginalskatteændring og den skønnede afledte arbejdsudbudsvirkning ved indkomstafrapning af visse fradrag mv. – fx indkomstafrapningen af den grønne check, der sker over et meget snævert indkomstinterval. I udgangspunktet kan denne afrapning give anledning til meget høje marginalsatser for de umiddelbart berørte, men med den nye metode jævnes marginalskattevirkningen (og dermed den afledte adfærdsvirkning) af indkomstafrapningen ud over et større indkomstinterval, hvilket forekommer intuitivt i lyset af indkomstsikkerheden for den enkelte.

Om forskelle i selvfinansieringsgrader ved hypotetiske skatteændringer

Der er forskel på størrelsen af de dynamiske effekter, alt efter om skatten sættes op eller ned. Det skyldes, at virkningen på incitamentet til at ændre arbejdsudbuddet afhænger af den relative ændring i lønnen efter skat. Ved et højere niveau for marginalsatzen vil en reduktion af marginalsatzen indebære en relativt større fremgang i marginallønnen efter skat, end ved et relativt lavere udgangspunkt for marginalsatzen. Derfor vil størrelsen af selvfinansieringsgraden typisk være aftagende med størrelsen af den umiddelbare lempelse. Ved skatteforhøjelser vil selvfinansieringsgraden omvendt typisk være stigende med størrelsen af den umiddelbare skatteforhøjelse.

Om ukompenserede skatteændringer og virkninger på BNP af personskatteændringer

De skønnede virkninger på BNP som følge af hypotetiske personskatteændringer, der er vist i de følgende "stilleskræbninger" i dette appendiks, afspejler alene den isolerede BNP-virkning af de skønnede, afledte ændringer i arbejdsudbuddet.

Det bemærkes, at de beregnede provenu- og adfærdsvirkninger forudsætter, at der er tale om såkaldte *ukompenserede* ændringer i personskatterne. At en personskattenedsættelse er *ukompenseret* betyder, at der ikke er forudsat konkret finansiering via andre skatter – eller andre finansieringskilder, der påvirker husholdningernes adfærd gennem ændringer i indkomster og købekraft mv. Dermed forudsættes implicit finansiering via det finanspolitiske råderum, hvor ændringer i råderummet fx kan antages at give sig udslag i en tilsvarende ændring i en type offentligt forbrug, der ikke påvirker borgernes adfærd.

Det har isoleret set den implikation, at borgernes købekraft øges, dvs. ukompenserede skatteændringer påvirker balancen mellem det private forbrug og det offentlige forbrug. En ukompenseret skattenedsættelse vil isoleret set indebære en mekanisk forøgelse af BNP svarende til det *automatiske tilbageløb*, fordi privatforbruget indeholder forbrugsskatter, mens offentligt forbrug ikke indeholder forbrugsskatter. Omvendt vil en skattestramning mekanisk reducere BNP gennem det automatiske tilbageløb. Det automatiske tilbageløb er isoleret set ikke et udtryk for en forøgelse af den økonomiske velstand eller af borgernes velfærd, men afspejler reelt blot en ændret sammensætning af efterspørgslen, jf. også boks 4.8 i kapitel 4.

I de her viste konsekvensberegninger af hypotetiske personskatteændringer medregnes det automatiske tilbageløb *ikke* i de opgjorte BNP-virkninger, der (som nævnt) alene omfatter den isolerede virkning på BNP af de skønnede ændringer i arbejdsudbuddet.

Tablel 3C.2. Virkninger på arbejdsudbud, dynamisk provenu og fordeling ved hypotetiske lempelser af personskatte på ca. 1 mia. kr. i umiddelbar provenuvirkning

	2021-niveau, 2025-regler	Gld. regler	Ændring Pct.-point / kr.	Umiddelbart mindre-provenu		Efter tilbage-løb og ad-færd	Efter tilbage-løb	Dynamisk provenu		Arbejdsudbud			Ændring i Gini-koefficient	Selvfinansierings-grad	Ændring i BNP ¹⁾				
				I alt	I alt			I alt	I alt	Timeeffekt		I alt				I alt	I alt	I alt	
										Substitutions-effekt	Indkomst-effekt								Substitutions-effekt
2021-niveau	Mio. kr.																		
Umiddelbart mindreprovenu på ca. 1 mia. kr.																			
Eksperiment																			
1. Lavere AM-bidrag	8 pct.		-0,09	-1.005	-775	-745	30	30	60	-30	0	130	140	270	-140	0	3,8	0,00	115
2. Højere personfradrag	46.600 kr.		+600	-1.040	-800	-855	-55	-30	5	-30	-25	-220	-130	30	-160	-90	-6,6	-0,02	-175
3. Lavere bundskattesats	12,10 pct.		-0,08	-1.000	-770	-715	55	50	85	-35	5	230	210	360	-150	20	7,1	0,00	200
4. Højere sats (og maks.) for jobfradrag ²⁾	4,5 pct.		+3,02 (+1,700)	-985	-760	-705	55	-20	30	-45	70	240	-10	190	-200	250	7,2	0,00	140
5. Højere maksimum for jobfradrag	2.700 kr.		+1,800	-980	-755	-690	65	-5	40	-45	65	300	70	260	-190	230	8,5	0,01	185
6. Højere sats (og maks.) for beskæftigelsesfradrag ²⁾	10,65 pct.		+0,42 (+1,600)	-985	-760	-710	50	-10	35	-45	60	240	30	240	-210	210	6,6	0,00	135
7. Højere maksimum for beskæftigelsesfradrag	41.600 kr.		+2,500	-1.015	-780	-645	135	95	140	-45	40	680	550	720	-170	130	17,2	0,02	500
8. Lavere topskattesats	15 pct.		-0,82	-995	-765	-510	255	250	295	-45	5	570	560	630	-70	10	33,3	0,05	855
9. Højere topskattegrænse	552.500 kr.		+16.000	-995	-765	-485	280	275	320	-45	10	930	910	1.020	-110	20	36,7	0,04	1.035
10. Højere sats for pensionsfradrag	12 pct. / 32 pct.		+2,32 / +6,18	-1.000	-770	-710	60	15	60	-45	50	250	90	270	-180	160	8,0	0,01	190
11. Højere besk. fradrag for enlige forsørgere	6,25 pct.		+12,8	-1.025	-790	-705	85	-20	50	-65	100	400	30	340	-310	370	10,5	-0,04	225

1) De opgjorte virkninger på BNP afspejler den isolerede BNP-virkning af de skønnede ændringer i arbejdsudbuddet.

2) Ved ændringer i satsen for hhv. beskæftigelses- og jobfradrag ændres maksimumbeløbet parallelt, så det maksimale fradrag opnås ved den samme indkomst som før satsændringen.

Anm.: Ændringen i indkomtsforskellene målt ved Gini-koefficienten er opgjort uden adfærdsvirkninger, dvs. ekskl. de ændringer i arbejdsudbuddet, som de hypotetiske skattelettelser giver anledning til. Beregningerne ligger udgangspunkt i 2025-regler.

Kilde: Lovmodelberegninger på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen. 2018-data fremskrevet til 2022 med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse, august 2021.

Tabel 3C.3. Virkninger på arbejdsudbud, dynamisk provenu og fordeling ved hypotetiske lempelser af persontskatterne på ca. 3 mia. kr. i umiddelbar provenuvirkning

	2021-niveau, 2025-regler	Ændring	Umiddelbart mindre-provenu	Efter tilbage-løb og ad-færd		Dynamisk provenu		Arbejdsudbud				Ændring i GHI-koefficient	Ændring i BNP ¹⁾			
				Pct.-point/kr.	Pct.	I alt	Substitions-effekt	Indkomst-effekt	I alt	Substitutions-effekt	Indkomst-effekt			Deltages-effekt		
															Mio. kr.	Mio. kr.
Umiddelbart mindreprovenu på ca. 3 mia. kr.																
Eksp. 1. Lavere AM-bidrag	8 pct.	-0,25	-3.005	-2.310	-2.225	90	185	-95	0	410	820	-410	-10	3,8	0,00	350
2. Højere personfradrag	46.600 kr.	+1.700	-2.950	-2.270	-2.415	-150	-80	5	-85	-600	80	-450	-240	-6,5	-0,06	-485
3. Lavere bundskattesats	12,10 pct.	-0,23	-3.000	-2.310	-2.145	165	150	260	-110	15	680	1.070	60	7,2	0,01	605
4. Højere sats (og maks.) for jobfradrag ²⁾	4,5 pct.	+9,15 (+5.200)	-3.015	-2.320	-2.165	160	-55	85	-140	215	710	-40	570	6,8	0,01	410
5. Højere maksimum for jobfradrag	2.700 kr.	+6.000	-2.975	-2.290	-2.045	250	80	215	-140	170	1.260	680	1.240	10,8	0,03	825
6. Højere sats (og maks.) for beskæftigelsesfradrag ³⁾	10,65 pct.	+1,27 (+4.900)	-3.000	-2.310	-2.155	155	-25	110	-135	180	750	120	750	6,7	0,00	425
7. Højere maksimum for beskæftigelsesfradrag	41.600 kr.	+8.300	-3.020	-2.325	-1.895	435	340	475	-135	95	2.160	1.850	2.340	18,6	0,05	1.675
8. Lavere topskattesats	15 pct.	-2,47	-2.995	-2.305	-1.560	745	735	860	-125	10	1.700	1.670	1.880	30	0,16	2.545
9. Højere topskattegrænse	552.500 kr.	+53.600	-2.980	-2.295	-1.490	805	780	920	-135	20	2.640	2.570	2.880	60	0,13	3.020
10. Højere sats for pensionsfradrag	12 pct. / 32 pct.	+6,94 / +18,5	-3.000	-2.310	-2.125	180	40	175	-135	140	750	280	820	480	0,04	570

1) De opgjorte virkninger på BNP afspejler den isolerede BNP-virkning af de skønnede ændringer i arbejdsudbudet.

2) Ved ændringer i satsen for hhv. beskæftigelses- og jobfradraget ændres maksimumbeløbet parallelt, så det maksimale fradrag opnås ved den samme indkomst som før satsændringen.

Anm.: Ændringen i indkomtsforskellene målt ved GHI-koefficienten er opgjort uden adfærdsvirkninger, dvs. ekskl. de ændringer i arbejdsudbudet, som de hypotetiske skattelettelser giver anledning til. Beregningerne ligger udgangspunkt i 2025-regler.

Kilde: Lovmodelberegninger på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen. 2018-data fremskrevet til 2022 med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse, august 2021.

Tabel 3C.4 Virkninger på arbejdsudbud, dynamisk provenu og fordeling ved hypotetiske lempelser af personskatterne på ca. 5 mia. kr. i umiddelbar provenuvirkning

	2021-niveau, 2025-regler	Ændring	Umiddelebart mindre-provenu	Efter tilbage-løb og ad-færd	Dynamisk provenu			Arbejdsudbud			Selvfinansierings-grad	Ændring i Gini-koefficient	Ændring i BNP ¹⁾			
					I alt	Timeeffekt	Substi-tutions-effekt	I alt	Timeeffekt	Substi-tutions-effekt				Delta-gælds-effekt		
															Mio. kr.	Mio. kr.
Umiddelbart mindreprovenu på ca. 5 mia. kr.																
Eksp. 1. Lavere AM-bidrag	8 pct.	-0,42	-5.000	-3.850	-3.705	145	310	-160	660	670	1.360	-690	-10	3,8	0,00	580
2. Højere personfradrag	46.600 kr.	+2,900	-5.025	-3.870	-4.125	-255	10	-150	-1.040	-620	150	-770	-420	-6,6	-0,10	-840
3. Lavere bundskattesats	12,10 pct.	-0,39	-5.000	-3.850	-3.575	275	430	-180	1.130	1.040	1.780	-740	90	7,1	0,02	1.005
4. Højere sats (og maks.) for jobfradrag ²⁾	4,5 pct.	+15 (+8.600)	-4.985	-3.840	-3.585	255	-95	-230	1.150	-80	930	-1.010	1.230	6,6	0,02	685
5. Højere maksimum for jobfradrag	2.700 kr.	+12,700	-5.020	-3.865	-3.280	580	365	-230	2.820	2.090	2.960	-870	740	15,1	0,07	2.120
6. Højere sats (og maks.) for beskæftigelsesfradrag ²⁾	10,65 pct.	+2,1 (+8.200)	-5.000	-3.850	-3.595	255	-40	-230	1.250	220	1.280	-1.040	1.040	6,6	0,01	715
7. Højere maksimum for beskæftigelsesfradrag	41.600 kr.	+16,100	-5.005	-3.855	-3.080	775	655	880	3.720	3.320	4.090	-770	390	20,1	0,10	3.050
8. Lavere topskattesats	15 pct.	-4,12	-4.995	-3.845	-2.640	1.210	1.190	1.385	2.810	2.760	3.090	-330	50	31,4	0,27	4.190
9. Højere topskattegrænse	552.500 kr.	+102,100	-4.995	-3.845	-2.575	1.270	1.235	1.455	4.150	4.050	4.540	-480	100	33,0	0,22	4.890
10. Højere sats for pensionsfradrag	12 pct. / 32 pct.	+11,56 / +30,82	-4.995	-3.845	-3.545	300	65	295	1.250	460,0	1.360	-900	790	7,8	0,06	950

1) De opgjorte virkninger på BNP afspejler den isolerede BNP-virkning af de skønnede ændringer i arbejdsudbudet.

2) Ved ændringer i satsen for hhv. beskæftigelses- og jobfradrag ændres maksimumbeløbet parallelt, så det maksimale fradrag opnås ved den samme indkomst som før satsændringen.

Anm.: Ændringen i indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten er opgjort uden adfærdsvirkninger, dvs. ekskl. de ændringer i arbejdsudbudet, som de hypotetiske skattelettelser giver anledning til. Beregningerne tager udgangspunkt i 2025-regler.

Kilde: Lovmodelberegninger på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen, 2018-data fremskrevet til 2022 med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse, august 2021.

Tabel 3C.5. Virkninger på arbejdsudbud, dynamisk provenu og fordeling ved hypotetiske stramminger af personskatterne på ca. 1 mia. kr. i umiddelbar provenuvirkning

	2021-niveau, 2025-regler	Ændring	Umiddelbart mer-provenu	Efter tilbage-løb og ad-færd		Dynamisk provenu			Arbejdsudbud			Selvfinansierings-grad	Ændring i Gini-koefficient	Ændring i BNP ¹⁾							
				Gld. regler	Pct.-point/kr.	Efter tilbage-løb	Efter tilbage-løb og ad-færd	I alt	Timeeffekt	Substi-tutions-effekt	Indkomst-effekt				Delta-gælds-effekt	I alt	Substi-tutions-effekt	Indkomst-effekt	Delta-gælds-effekt	Pct.	Mio. kr.
Umiddelbart merprovenu på ca. 1 mia. kr.																					
1. Højere AM-bidrag	8 pct.	+0,09	1.005	775	745	-30	-65	30	0	-130	-140	140	0	3,9	0,00	-115					
2. Lavere personfradrag	46.600 kr.	-600	1.040	800	855	55	30	-5	30	220	130	160	90	-6,9	0,02	180					
3. Højere bundskattesats	12,10 pct.	+0,08	1.000	770	715	-55	-85	35	-5	-220	-210	-350	-20	7,1	0,00	-200					
4. Lavere sats (og maks.) for jobfradrag ²⁾	4,5 pct.	-2,98 (-1.800)	1.040	800	750	-55	15	-30	50	-240	10	-200	210	6,6	0,00	-135					
5. Lavere maksimum for jobfradrag	2.700 kr.	-1.700	970	750	695	-50	15	-30	45	-230	0	-200	200	7,0	0,00	-135					
6. Lavere sats (og maks.) for beskæftigelsesfradrag ²⁾	10,65 pct.	-0,41 (-1.600)	980	755	705	-50	10	-35	45	-250	-40	-250	210	6,7	0,00	-140					
7. Lavere maksimum for beskæftigelsesfradrag	41.600 kr.	-2.300	1.010	775	655	-120	-75	-125	45	-610	-460	180	-150	15,4	-0,01	-430					
8. Højere topskattesats	15 pct.	+0,8	995	765	500	-265	-310	45	-5	-590	-580	70	-10	34,9	-0,05	-885					
9. Lavere topskattegrænse	552.500 kr.	-14.400	1.005	770	485	-290	-330	50	-10	-970	-940	-1.060	120	37,4	-0,04	-1.040					
10. Lavere sats for pensionsfradrag	12 pct. / 32 pct.	-2,32 / -6,18	1.000	770	710	-60	-15	-60	45	-250	-90	-280	180	8,0	-0,01	-190					
11. Lavere besk.fradrag for enlige forsørgere	6,25 pct.	Afskaffet	500	385	340	-45	5	-25	35	-210	-20	-180	150	11,8	0,02	-125					

1) De opgjorte virkninger på BNP afspejler den isolerede BNP-virkning af de skønnede ændringer i arbejdsudbuddet.

2) Ved ændringer i satsen for hhv. beskæftigelses- og jobfradrag ændres maksimumbeløbet parallelt, så det maksimale fradrag opnås ved den samme indkomst som før satsændringen.

Anm.: Ændringen i indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten er opgjort uden adfærdsvirkninger, dvs. ekskl. de ændringer i arbejdsudbuddet, som de hypotetiske skattelettelser giver anledning til. Beregningerne tager udgangspunkt i 2025-regler.

Kilde: Lovmodelberegninger på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen, 2018-data fremskrevet til 2022 med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse, august 2021.

Tabel 3C.6. Virkninger på arbejdsudbud, dynamisk provenu og fordeling ved hypotetiske stramminger af personskatterne på ca. 3 mia. kr. i umiddelbar provenuvirkning

	2021-niveau, 2025-regler	Ændring	Umiddelbart merprovenu	Efter tilbage-løb og adfærd		Dynamisk provenu			Arbejdsudbud			Selvfinansieringsgrad	Ændring i GHI-koefficient	Ændring i BNP ¹⁾				
				Efter tilbage-løb	Efter tilbage-løb og adfærd	I alt	Timeeffekt	Substitutions-effekt	Inkomst-effekt	I alt	I alt				Timeeffekt	Substitutions-effekt	Inkomst-effekt	Deltages-effekt
	Gld. regler	Pct.-point/kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Pct.	Pct.-point	Mio. kr.			
Umidelbart merprovenu på ca. 3 mia. kr.																		
1. Højere AM-bidrag	8 pct.	+0,25	3.005	2.315	2.225	-90	-90	-190	95	0	-400	-410	-820	410	10	3,8	0,00	-350
2. Lavere personfradrag	46.600 kr.	-1,700	2.950	2.275	2.425	155	80	-10	85	75	630	370	-80	450	260	-6,8	0,06	505
3. Højere bundskattesats	12,10 pct.	+0,23	3.000	2.310	2.145	-165	-150	-260	110	-15	-680	-620	-1.070	450	-50	7,1	-0,01	-600
4. Afskaffelse af jobfradrag	4,5 pct.	Afskaffet	1.565	1.205	1.120	-80	25	-45	75	-105	-360	10	-310	320	-370	6,7	-0,01	-205
5. Lavere sats (og maks.) for beskæftigelsesfradrag ²⁾	10,65 pct.	-1,25 (-4,900)	2.990	2.300	2.145	-155	25	-115	140	-180	-760	-130	-760	630	-620	6,8	0,00	-435
6. Lavere maksimum for beskæftigelsesfradrag	41.600 kr.	-6,400	3.015	2.320	2.000	-320	-175	-315	140	-145	-1.610	-1.110	-1.670	550	-500	13,8	-0,03	-1.095
7. Højere topskattesats	15 pct.	+2,47	2.995	2.305	1.460	-845	-835	-980	145	-10	-1.850	-1.810	-2.040	230	-30	36,7	-0,16	-2.755
8. Lavere topskattegrænse	552.500 kr.	-39,400	3.015	2.320	1.420	-900	-875	-1.025	150	-25	-3.040	-2.960	-3.330	370	-80	38,9	-0,12	-3.170
9. Lavere sats for pensionsfradrag	12 pct. / 32 pct.	-6,94 / -18,5	3.000	2.310	2.125	-185	-40	-180	140	-145	-760	-280	-830	550	-480	8,1	-0,04	-580

1) De opgjorte virkninger på BNP afspejler den isolerede BNP-virkning af de skønnede ændringer i arbejdsudbuddet.

2) Ved ændringer i satsen for hhv. beskæftigelses- og jobfradrag ændres maksimumbeløbet parallelt, så det maksimale fradrag opnås ved den samme indkomst som før satsændringen. Anm.: Ændringen i indkomstforskellene målt ved GHI-koefficienten er opgjort uden adfærdsvirkninger, dvs. ekskl. de ændringer i arbejdsudbuddet, som de hypotetiske skattelettelser giver anledning til. Beregningerne tager udgangspunkt i 2025-regler.

Kilde: Lovmodelberegninger på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen. 2018-data fremskrevet til 2022 med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse, august 2021.

Table 3C.7. Virkninger på arbejdsudbud, dynamisk provenu og fordeling ved hypotetiske stramminger af personskatterne på ca. 5 mia. kr. i umiddelbar provenuvirkning

	2021-niveau, 2025-regler	Ændring i Gld. regler	Ændring i Pct.-point/kr.	Umiddelbart merprovenu	Efter tilbage-løb og adfærd	Dynamisk provenu			Arbejdsudbud			Selvfinansieringsgrad	Ændring i Gini-koefficient	Ændring i BNP ¹⁾			
						I alt	Substitions-effekt	Indkomst-effekt	I alt	Substitutions-effekt	Indkomst-effekt				Delta-gælds-effekt		
																Mio. kr.	Mio. kr.
Umiddelbart merprovenu på ca. 5 mia. kr.																	
Eksp. 1. Højere AM-bidrag	8 pct.		+0,42	5.000	3.850	-150	-315	160	5	-660	-680	-1.370	690	10	3,8	0,00	-580
2. Lavere personfradrag	46.600 kr.		-2,900	5.040	3.880	260	135	150	125	1.060	630	-140	770	430	-6,7	0,10	855
3. Højere bundskattesats	12,10 pct.		+0,39	5.000	3.850	-275	-435	185	-25	-1.130	-1.040	-1.790	750	-90	7,2	-0,02	-1.005
4. Lavere sats (og maks.) for beskæftigelsesfradrag ²⁾	10,85 pct.		2,10 (-8,200)	5.000	3.850	-265	40	195	230	-1.270	-220	-1.280	1.050	-1.050	6,9	-0,01	-730
5. Lavere maksimum for beskæftigelsesfradrag	41.600 kr.		-10,300	4.985	3.840	-480	-215	-450	-265	-2.390	-1.480	-2.410	940	-920	12,5	-0,05	-1.585
6. Højere topskattesats	15 pct.		+4,12	4.995	3.845	-1.465	-1.445	-1.700	250	-3.150	-3.090	-3.480	390	-60	38,1	-0,27	-4.700
7. Lavere topskattegrænse	552.500 kr.		-60700	5.015	3.865	-1.505	-1.460	-1.710	250	-5.010	-4.870	-5.520	640	-140	38,9	-0,19	-5.200
8. Lavere sats for pensionsfradrag (alskaffelse)	12 pct. / 32 pct.		-11,56 / -30,82	4.995	3.850	-315	-70	-305	-245	-1.270	-470	-1.380	920	-810	8,1	-0,06	-965

1) De opgjorte virkninger på BNP afspejler den isolerede BNP-virkning af de skønnede ændringer i arbejdsudbudet.

2) Ved ændringer i satsen for hhv. beskæftigelses- og jobfradrag ændres maksimumbeløbet parallelt, så det maksimale fradrag opnås ved den samme indkomst som før satsændringen.

Anm.: Ændringer i indkomtsforskellene målt ved Gini-koefficienten er opgjort uden adfærdsvirkninger, dvs. ekteki. de ændringer i arbejdsudbudet, som de hypotetiske skattelettelser giver anledning til. Beregningerne tager udgangspunkt i 2025-regler.

Kilde: Lovmodelberegninger på en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen. 2018-data fremskrevet til 2022 med forudsætningerne i Økonomisk Redegørelse, august 2021.

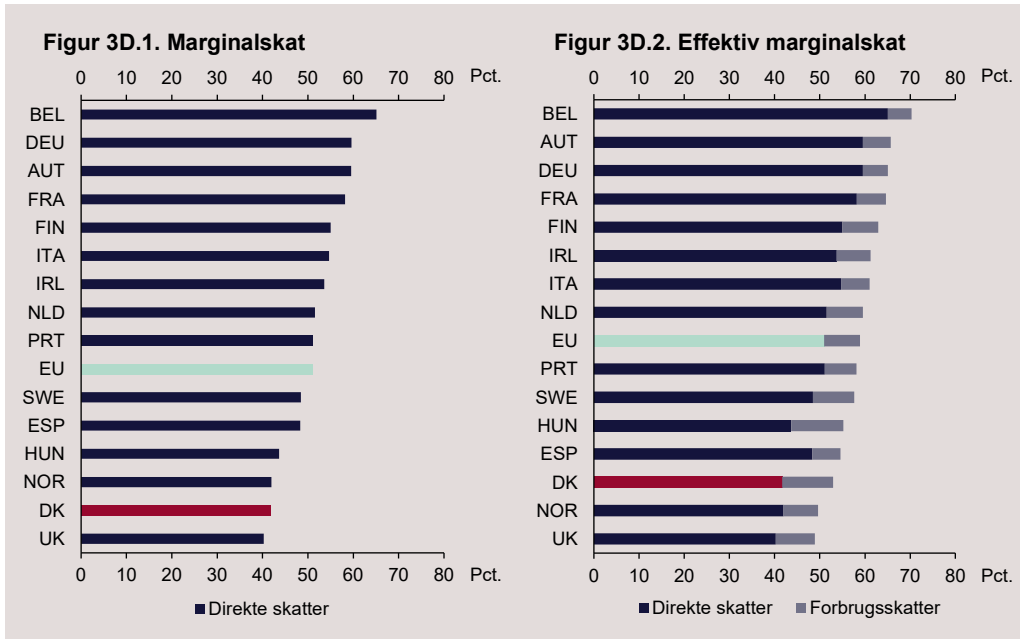
Appendiks 3D. Effektive marginal- og gennemsnitsskatter i internationalt perspektiv

Dette appendiks giver et overblik over de effektive marginal- og gennemsnitsskatter for gennemsnitslønnede og lavtlønnede set i et internationalt perspektiv.

Gennemsnitslønnede

For gennemsnitslønnede i Danmark udgør den *direkte marginalskat* på arbejdsindkomst knap 42 pct., mens den *effektive marginalskat* (inkl. forbrugsskatter) er på ca. 53 pct., jf. figur 3D.1 og figur 3D.2. Både den direkte og den effektive marginalskat er lavere for gennemsnitslønnede danskere end på EU-plan. Samtidig ændres Danmarks placering blandt de udvalgte lande kun marginalt, når der tages højde for forbrugsskatter. Den direkte marginalskat for gennemsnitslønnede i Danmark er således en anelse lavere end i Norge, mens den effektive marginalskat er lidt højere.

Marginalskat og effektiv marginalskat for gennemsnitslønnede i udvalgte EU-lande, Storbritannien og Norge, 2020

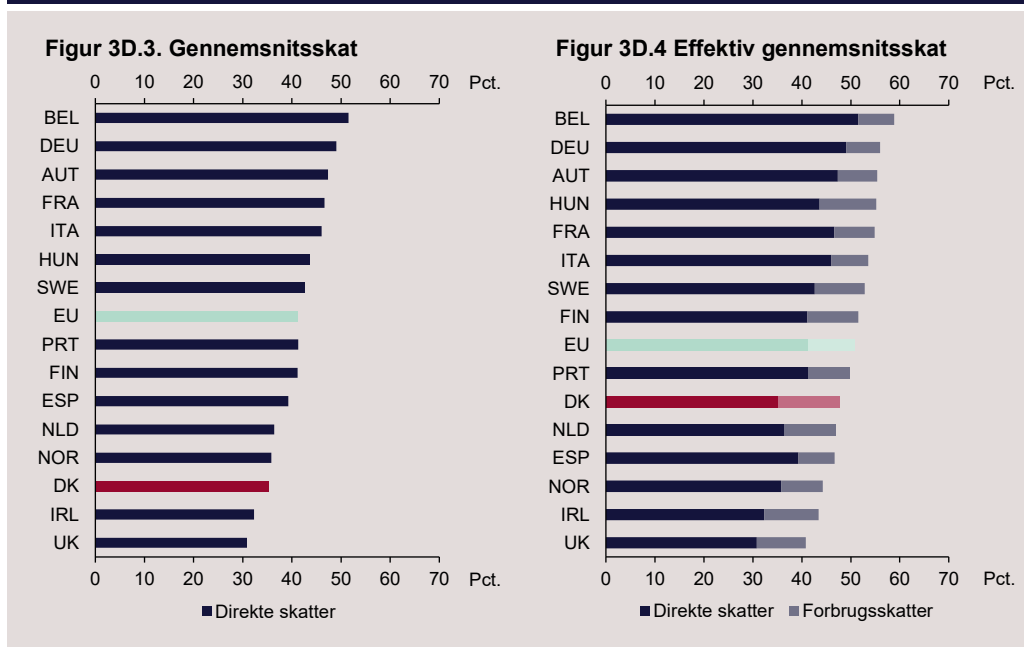

Anm.: Den effektive marginalskat er beregnet med udgangspunkt i marginalsatten for gennemsnitslønnede i 2020 og den gennemsnitlige forbrugsskat for 2019, der er seneste år med tilgængelige data. Landene er rangeret efter niveauet for henholdsvis den direkte marginalskat og den effektive marginalskat.

Kilde: OECD.Stat, Eurostat samt egne beregninger.

Den direkte gennemsnitsskat på arbejdsindkomst for gennemsnitslønnede udgør godt 35 pct. i Danmark, hvilket er et stykke under EU-gennemsnittet, jf. figur 3D.3. Når der tages højde for forbrugsskatter, ligger den effektive gennemsnitsskat på knap 48 pct. for gennemsnitslønnede danskere, hvilket fortsat er under EU-gennemsnittet. Danmarks placering blandt de udvalgte lande er dog tre pladser højere end for den direkte gennemsnitsskat, jf. figur 3D.4.

Gennemsnitsskat og effektiv gennemsnitsskat for gennemsnitslønnede i udvalgte EU-lande, Storbritannien og Norge, 2020

Anm.: Den effektive gennemsnitsskat er beregnet med udgangspunkt i gennemsnitsskatten for gennemsnitslønnede i 2020 og den gennemsnitlige forbrugsskat for 2019, der er seneste år med tilgængelige data. Landene er rangeret efter niveauet for henholdsvis gennemsnitsskatten og den effektive gennemsnitsskat.

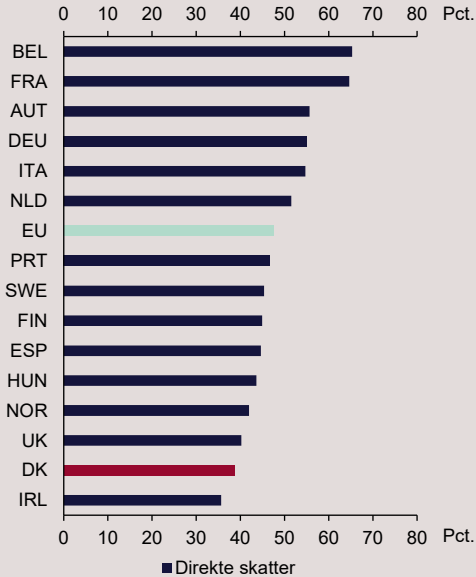
Kilde: OECD.Stat, Eurostat samt egne beregninger.

Lavtlønnede

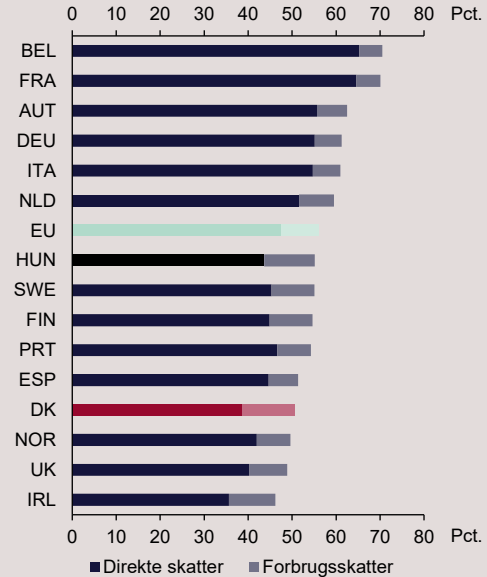
For lavtlønnede i Danmark udgør den direkte marginalskat på arbejdsindkomst knap 39 pct., mens den effektive marginalskat (inkl. forbrugsskatter) er på ca. 50½ pct., jf. figur 3D.5 og figur 3D.6. Både den direkte og effektive marginalskat for lavtlønnede ligger under gennemsnittet for EU-landene. Samtidig ændres Danmarks placering blandt de udvalgte lande kun i beskedent omfang, når der tages højde for forbrugsskatter. Den direkte marginalskat for lavtlønnede i Danmark er således lavere end i UK og Norge, mens den effektive marginalskat er højere. Samtidig ligger Danmark under fx Sverige og Finland både med hensyn til den direkte og den effektive marginalskat for lavtlønnede.

Marginalskat og effektiv marginalskat for lavtlønnede i udvalgte EU-lande, Storbritannien og Norge, 2020

Figur 3D.5. Marginalskat

Figur 3D.6. Effektiv marginalskat

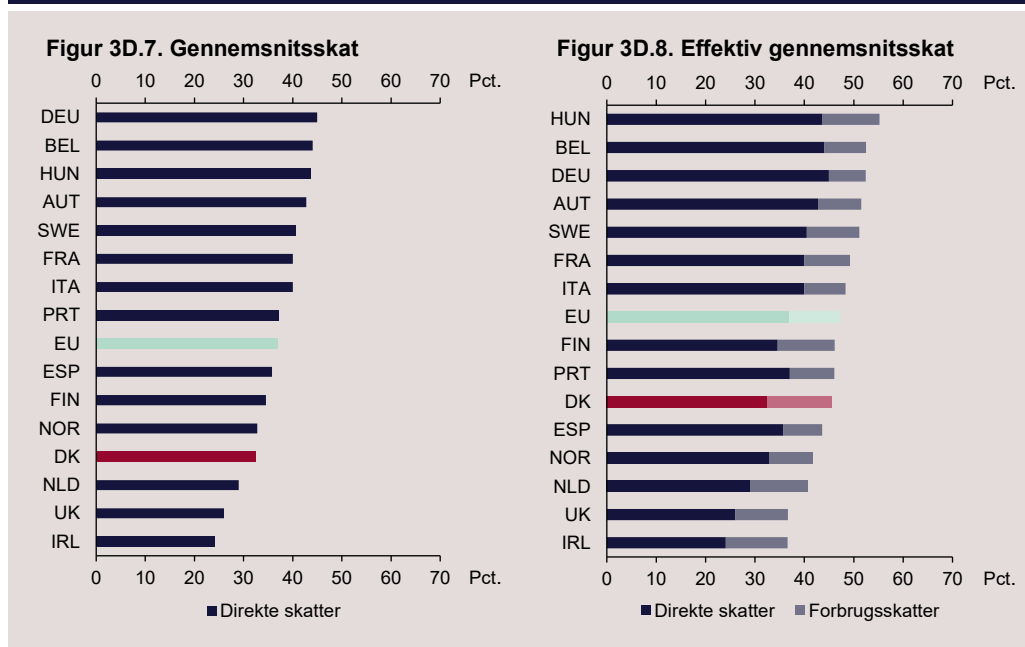
Anm.: Den effektive marginalskat er beregnet med udgangspunkt i marginalskatten for lavtlønnede i 2020 og den gennemsnitlige forbrugsskat for 2019, der er seneste år med tilgængelige data. Landene er rangeret efter niveauet for henholdsvis marginalskatten og den effektive marginalskat.

Kilde: OECD.Stat, Eurostat samt egne beregninger.

Den direkte gennemsnitsskat på arbejdsindkomst for lavtlønnede udgør ca. 32½ pct. i Danmark, hvilket er lidt under det norske niveau og en del under EU-gennemsnittet, jf. figur 3D.7. Når der tages højde for forbrugsskatter er den effektive gennemsnitsskat kun en anelse lavere end på EU-plan. Samtidig "overhaler" Danmark både Norge og Spanien i den indbyrdes placering blandt de udvalgte lande, jf. figur 3D.8. Danmark ligger dog under fx Sverige og Finland både med hensyn til den direkte og den effektive gennemsnitsskat for lavtlønnede.

Det bemærkes, at der ved sammenligning af effektive marginal- og gennemsnitsskatter for forskellige indkomstgrupper på tværs af lande er taget udgangspunkt i de gennemsnitlige forbrugsskatteandele i de enkelte lande, dvs. uden hensyntagen til om forbrugsskatteandelen eventuelt er forskellig for henholdsvis lavt-, gennemsnits- og højt-lønnede. I Danmark er der ikke stor variation i forbrugsskatteandelen på tværs af indkomster, jf. også kapitel 4, men det samme er ikke nødvendigvis tilfældet i de andre EU-lande.

Gennemsnitsskat og effektiv gennemsnitsskat for lavtlønnede i udvalgte EU-lande, Storbritannien og Norge, 2020

Anm.: Den effektive gennemsnitsskat er beregnet med udgangspunkt i gennemsnitsskatten for lavtlønnede i 2020 og den gennemsnitlige forbrugsskat for 2019, der er seneste år med tilgængelige data. Landene er rangeret efter niveauet for henholdsvis gennemsnitsskatten og den effektive gennemsnitsskat.

Kilde: OECD.Stat, Eurostat samt egne beregninger.